

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXIII

Kovas - March 23, 1978

Nr. 12

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PRISIKĖLIMO ŠVENTĖJE

Velykas švęsime ne visi vienodose nuotaikose. Vieni ligoniai, kiti dėl įvairių kitokių priežasčių nejausite žemiško džiaugsmo. Tačiau šie visi žemiškieji dalykai, net ir patiriamas džiaugsmas yra antraeiliai. Nepaisant visų skirtumų kaip kuris šias dienas minėsime, jų prasmė visada, visur ir visiem yra ta pati. Kristaus gyvenimas, mirtis, prisikėlimas, palikta Evangelija yra tik tam, kad žmogus galėtų pasiekti tai, kam yra sutvertas. Tai visa primena, kad žmogus turi ne tik fiziologinę kūno gyvybę. Nuodėmės sužalotos prigimties trumpalaikė kūno gyvybė yra antraeilis dalykas. Svarbu ar gyvensime kūnui mirus. Jeigu nebūtų pomirtinio gyvenimo, tai Kristaus atėjimas, stebuklais gausus gyvenimas, mirtis, prisikėlimas neturėtų prasmės. Dievo žodžiai nėra tokie, kad vieni būtų teisingi, kiti abejotinos vertės. Dievo apreiškimas ir visi pažadai yra teisingi, teisingas yra ir žmogaus sielos nemirtingumo apreiškimas.

Kristus ir žodžiais ir gyvenimu parodė dar vieną labai svarbų dalyką, kad žmogų jis myli labiau ir prasmingiau, negu žmogus pats save. Kristus myli visus. Tai sako jo palyginimai apie sūnų palaidūną, paklydusią avį, jo pokalbis su samariete, elgesis su Jairu, Matu-Levi, su jo išsiginusiu apaštalu Petru, su suabejotusiu apaštalu Tomu. Ieškančio tiesos ar prie grįžtančio Dievas nė vieno neatmeta, o geros valios žmogui jis padeda. Kaip regimą šio gailėstingo gerumo ženklą Kristus paliko atgailosusitaikinimo sakramentą. Apaštalams jis paliko savo galią sakydamas: Kas nuodėmes atleisite, bus atleistos (Jon. 20. 23). Ką išriši žemėje, bus išrišta ir danguje (Mat. 16, 19). Tai galioja ir šiandien. Nesuprantamas Dievos gerumas, nesuprantamai didi žmogaus paskirtis.

Saulė šviečia, gėlės žydi visiems. Didelis tačiau skirtumas savijautoje, kaip kas tai išgyvena. Su Dievu kenčias kalinys savo sieloje yra nepalyginamai laimingesnis už Dievo nepažįstantį ginkluotą jo sargą, net už visų sargų valdovus. Dieviškas apreiškimas yra vilties ir šviesos skelbėjas. Kaip tikinčio ir turinčio viltį nie-

Džiaugsmingų Šv. Velykų!

Dail. Nijolės Vedegytės-Palubinskienės piešinys.

SOVIETIJOS ATEITIS

25 metams po Stalino mirties praslinkus

Mes čia dažnai sielojamės dėl vakarinio pasaulio nuosmūgio. Tais atvejais komunistinis pasaulis, nepaisant jo suskilimo, atrodo rimtas priešas. Iš tikro ir tas turi nemažų problemų. Net tokių, kad jau 1969 metais

kas negali išgazdinti, taip netikinčio negali niekas dvasiniai pilnai pradžiuginti.

Dieviška tiesa ir šviesa tepasiekia visų protus ir širdis, kad įvykdytas atpirkimas būtų visų žmonių.

Vyskupas
Vincentas Brizgys

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

jaunas sovietų istorikas Andrei Amalrik, Napoleono antplūdžio į Rusiją palikuonis, parašė pagarsėjusią knygą su sensacingu klausimu: Ar Sovietų Sąjunga gali pergyventi 1984 metus? Jo atsakymas buvo, kad ne — ji turėtų sugriūti dėl vidinių prieštaravimų ir spaudimo iš užsienio, būtent iš Kinijos.

Tikra tiesa, kad Sovietija yra anachronizmas, tačiau nūdien pats Amalrikas netiki savo nustatytam terminui. Jis teisinasi tada buvęs

per jaunas. Būdami nekant-rūs, jauni žmonės paprastai tiki į greitesnius pasikeitimus. O kad jie ateis, dėl to abejoti netenka. Gyvenimas visur keičiasi. To liudiniuku yra ir pats to autoriaus likimas. Ar kas nors galėjo tikėtis tai viešai pranašauti Stalinui valdant ir išlikti gyvam? Amalrikas ne tik gyvas, bet ir gyvena Amerikoje, kur dėsto Harvardo universitete Rusijos Tyrimo Centre apie disidentus.

Tuo tarpu Sovietų Sąjunga vis dar yra valdoma iš vieno centro Maskvos Kremliuje, nors nuo Stalino

mirties visai neseniai — kovo 6 d. — sukako 25 metai. O jau tada atrodė, kad Kremliaus absoliuti zmasa jau buvo peržengęs savo kulminacinį punktą ir galėjo tik smukti. Anot Amalriko, Sovietų Sąjunga turėjo ir turi išsiskaldyti dėl to, kad joje patys rusai 1984 m. sudarys mažumą, jos ideologija pergyvena krizę, o ūkis negalės patenkinti augančių gyventojų reikavimų. Kaip su tom problemom sovietai susitvarko?

Stalinui mirus po kiek laiko valdžioje įsitvirtinęs Nikita Chruščiovas norėjo pravesti eilę reformų, tačiau savo paties saugumo sumetimais jis nedrįso išardyti Stalino valdymo apa-

(Nukelta į 4 psl.)

SAVAITINĖ POLITIJOS Apžvalga

PASKUTINĖ DIENA BELGRADO KONFERENCIOJE — VOKIEČIŲ TARPUSAVIO GINČAS — TRIUKŠMAS DĖL NEUTRONINĖS BOMBOS — KOMUNISTAI NUSILEIDO ITALUOJE IR PRANCŪZUOJE.

Belgrado konferencija formaliai pasibaigė kovo 9 d. Būdingai, tą dieną dar susiginčijo Vakarų ir Rytų Vokietijos delegatai, kurių ginčo objektas - Helsinkio Akto prasmė - yra ir mums įdomus. Ypač turint galvoje sen. Dole pareiškimą.

Vakarų Vokietijos delegacijos vadovas Guenther van Well pareiškė, kad jo valstybės įsitikinimu įtampas Europoje sumažinimas prisidės prie atstatymo taikos kuri igalins vokiečių tautą pasiekti vienybės. Į tai Rytų Vokietijos delegacijos vadas Ernst Krabatsch atkirto, kad Vakarų Vokietija ignoruoja realybę Europoje. Rytų Vokietija esanti dalis socialistinės bendruomenės ir pastangos Vokietiją sujungti grąso Europos taikai. Be to, Vakarų Vokietija, iškeldama susivienijimo klausimą, prieštarauja Helsinkio Aktui, nes jis garantuoja ji pasirašiusių valstybių suverenitetą, nepriklausomybę, teritorijos ir sienų neliečiamumą. Į tai van Well atsakė, kad užmezgiant santykius tarp abiejų Vokietijų 1972 m. Bonnos vyriausybė atskiru raštu pareiškė savo nuomonę dėl eventualaus susijungimo ir tas raštas Rytų Vokietijos buvo priimtas. Krabatsch po to vėl paprašė žodžio ir pareiškė, kad vienašališki pareiškimai neturi jokios reikšmės tarptautinėje teisėje.

Baigiamajame protokole konferencijos dalyviai pabrėžė Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos politinę reikšmę ir pažadėjo toliau laikytis atskirai ir kartu visų Baigiamojo Akto nuostatų.

'Buvo pripažinta' - sakoma tame dokumente toliau - 'kad pats nuomonių pasikeitimas buvo svarus įnašas siekiant Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos nustatytų tikslų, nors dėl iki šiol pasiektų Baigiamojo Akto nuostatų išpildymo laipsnio buvo pareikštos skirtingos pažiūros ...'

Taip mandagiai pripažinę, kad negalėjo susitarti, diplomatai nutarė vėl susirinkti 1980 m. lapkričio 11 d. Madride. Pasiūlymas kad ten suvažiuotų patys užsienio reikalų ministrai - nepraėjo. Vakarų Vokietija š.m. birželio 20 d. Bonnoje sušauks Helsinkio signalų mokslinio bendradarbiavimo

Sovietų armijos 60 metų sukakties proga Brežnevas buvo apdovanotas Pergalės Ordin, kuris turi penkiakampės žvaigždės pavidalą, o viduje žėri 125 deimantai. Paskutinį kartą tas ordinas buvo duotas ... Rumunijos karaliui Mykolui II 1945 metais, kai tas, karui baigiantis, iš vokiečių perėjo į sovietų pusę! Ar po poros metų pabėgdamas karalius tą ordiną pasiėmė, žinių nėra. Pagal Rheinische Post karikatūristą, Brežnevui dabar reikalingas toks priestatas, kad šalia tos žvaigždės dar sutalpintų 12 sovietų ir 14 užsienio ordinų.

konferenciją-forumą, o Malta savo sostinėje Valettoje - apie bendradarbiavimą Viduržemio jūroje.

Rašydamas apie Belgrado konferencijos pabaigą specialus The Christian Science Monitor korespondentas Eric Bourne iškelia klausimą, ar švelnesnės viešos kalbos, suderintos su diplomatiniu spaudimu užkulisuose paskirtų asmenų byloje, nebūtų davusios daugiau naudos? Galimas tačiau daiktas, kad Belgrado konferencija buvusi pasmerkta kukliai pabaigai, kai JAV nebegalėjo su sovietais susitarti dėl SALT II, o Maskva pradėjo savo propagandą prieš neutrono bombą ir sustiprino savo įsikišimą į Afrikos Ragą.

Kiekvienu atveju neutralių ir net kai kurių Vakarų diplomatų nuomone, švelnesnė taktika būtų tinkamesnė. Kaž koks patyręs diplomatas korespondentui pareiškė: 'Atsiminkit, kad Belgradas buvo pirmas tęsinys, taip kaip Helsinkis buvo primas žingsnis į konkretizuoti detentę. Ir mes nutarėm eiti tuo keliu toliau. Tai, nepaisant visų sunkenybių, Belgradą pateisina.'

Užsiminus neutroninę bombą... Ta vandenilio bombos variacija atrodė esąs ideališkas ginklas prieš

masinį sovietų tankų puolimą. Savaimė aišku, kad jis dėl to sovietams labai nepatinka ir jie jau senokai varo prieš jį propagandą, kuri savo viršūnę pasiekė 31 žinomų sovietų mokslininkų, jų tarpe 5 Nobelio premijomis apdovanotų, kovo 31 dienos atviru laišku, smerkiančiu tą bombą. Kreipdamiesi į prezidentą Carterį, tie mokslininkai pakartoja gruodžio 24 d. Brežnevo grąšinimą, kad jei JAV nesutiks pasižadėti negaminti tos bombos, ir Sovietija bus priversta ją gaminti.

Tokio grąšinimo logika primena sovietų benzino kainos pakėlimo aiškinimą. Girdi, ji buvusi pakelta patiems vartotojams ... prašant. Iš tikro, dabartinės sovietų atominės bombos yra labai 'nešvarių', t.y. jos sukelia didesnę radiaciją negu grynai kariniais sumetimais reikėtų. Tokiu būdu, jei jų bombos būtų 'švaresnės' - būtų visiems geriau. Neutroninės bombos galia ir veikimo radiusas yra mažesnis ir už tat jos sunaikinimai yra mažesni. Nuo jos mirs kariai, bet išliks daugiau pastatų. Prie to prikibusi sovietų propaganda aiškina, kad Carteris, leisdamas ją gaminti, nustojo teisės kalbėti apie žmonių ... teises.

Iš tikro sovietus daugiausiai baido tas, kad prieš leidžiant tokią bombą panaudoti, JAV prezidentas mažiau jaus sąžinės griaužimo

negu kad panaudojant didelę, 'nešvarią' atominę bombą. Ir jei taip ji bus panaudota į Vakarus pajudėjus sovietų tankų masėms.

Atrodo, kad sovietai pradėdami rekti prieš neutrono bombą padarė tokią pat taktinę klaidą, kaip su tikdami įrašyti žmonių teises į Helsinkio Aktą. Jų pateisinimui galima būtų nurodyti, kad patys Vakarai ilgai svyravo tą ginklą įtraukti į savo arsenalą. Carteris norėjo, kad jos visų pirma paprašytų JAV sąjungininkai Europoje, ypač britai ir vokiečiai, tuo tarpu vokiečiai nenorėdami būti pristatyti kaip ka ro 'troškėjai', atsisakė pritarti tam ginklui iki ... jis nebus pagamintas. Sovietų propaganda išprovokavo pirmiausiai pasisakyti britų ministrų pirm. Callaghan. Kalbėdamas parlamente vasario 21 d. jis nepasakė aiškiai, kad britai nori to ginklo, bet atrėmė visus sovietų argumentus prieš jį. Tą pačią dieną už tą ginklą pasisakė krikščionių demokratų opozicija Bonnos seime. Tas privertė pasisakyti ir kanclerį Schmidtą, kuris diplomatiškai pareiškė, kad tos bombos įtraukimo į apginklavimą klausimas yra diskutuojamas su kitais NATO partneriais.

Kai kurie Vokietijos politikai samprotauja, kad - jei sovietai tos bombos taip bijo - gal galima už atsisakymą nuo jos gauti kokių nors didesnių nuolaidų ir iš jų.

Jei kalbame apie komunistus ... Italijoje kovo 8 d. Giulio Andreotti po septynių savaitių derybų sudarė naują vien krikščionių demokratų vyriausybę. Kaip žinia, ankstyvesnė to paties ministerio pirmininko vyriausybė turėjo atsistatydinti komunistams pareikalavus sau ministerių postų. Mat, iki to laiko vyriausybė egzistavo komunistams nuo balsavimo susilaukiant. Dabar susitarta dėl bendros programos, kuriai faktinai galėtų pritarti ir konservatyvai, ir ją pravedant kompartija pasižadėjo balsuoti už vyriausybę. Programa numato biudžeto subalansavimą, padidinant mokesčius, namų statybos ir žemės ūkio paskatinimą, valstybė žada padėti į sunkumus patekusioms privačioms įmonėms tačiau jų nenusavinti. Policija gaus daugiau teisių kovai su terorizmu, o policininkai galės susiburti į savo uniją, toji tačiau negalės išjungti į visų profesinių unijų sąjungą, ko pageidavo jai vadovaujant komunistai. Jie taip pat pažadėjo paveikti visas unijas, kad jų atlyginimo pakėlimo reikalavimai būtų nuosaikūs. Jei visa tai ir bus vykdoma praktikoje, išeis, kad komunistai praktiškai nieko nelaimėjo, nebent sustiprino savo, kaip demokratinę principų besilaikančios partijos aureolę.

Staigmenos susilaukėme ir Prancūzijoje. Per pirminius rinkimus kovo 12 d., kairiosios partijos laimėjo mažiau negu opinijos tyrinėtojų atrodė. Vietoje pranašautų 52% ar net 54% balsų, jie surinko tik 45.1% balsų, tuo tarpu dešinieji 46.5%. Po to komunistai kurie nežadėjo balsuoti už socialistų kandidatus per antrus rinkimus, nes abiem partijom nepasisakė susitarti dėl bendros programos, savo politiką pakeitė ir pažadėjo palaikyti socialistų kandidatus tose rinkiminėse apylinkėse, kur patys buvo surinkę mažiau balsų.

Paskutinėmis žiniomis, Prancūzijoje rinkimus laimėjo vyriausybės koalicija.

"SOVIETINĖ TEISYBĖ"

"Waterbury American" dienraštis š. m. kovo 10 d. laidoje įsidėjo įsidėmėtinais puikų vedamąjį, pavadintą "Soviet Truth" (Sovietinė Teisybė). Ten sakoma, kad, jei kas iki šiol dar abejojo, kad sovietai teisybę taip supiausto, kaip jų propagandai geriausiai tinka, tai rodo kad ir Sovietų Sąjungos kainų kontrolės komiteto pirmininko Nikolai T. Gluškovas pavyzdys.

"Kaip žinoma, rašo dienraštis, Sovietijoje atlyginimai, palyginus juos su amerikiečių gaunamais, yra labai žemi. Gyventojai yra nepajėgūs ką brangesnio įpirkti. Tik nedaugelis jų teturi automobilį". Nežiūrint to, Gluškovas neseniai paskelbė, kad gazolino kainą nuo šiol pakeliama dvigubai, nes jis esąs gavęs tūkstančius motoristų nusiškundimų, kad, palyginus su kainomis užsieniuose, sovietiniai piliečiai už gazoliną moką ... per mažai (sic!). todėl jis buvęs priverstas tą jų nora patenkinti ir kainą pakelti ...

"Remiantis šitokia 'logika', baigia savo vedamąjį dienraštis, reikia manyti, kad Latvijos, Estijos ir Lietuvos gyventojai bus nusiškundę savo sovietiniam okupantui, kad jie turi ... per daug laisvės, todėl jiems ta laisvė ir buvo suvaržyta!" Ar bereikia geresnio mūsų labai pasitaravimo, parodant tikrąją "sovietinę teisybę"? (ab)

IMMEDIATE OPENING

FOUNDRY MAINTENANCE MECHANIC

Steady employment
No lay offs
6 paid holidays
Paid vacations
Paid Hospitalization
Paid life insurance
Earn up to \$5.63 per hour.

APPLY IN PERSON

3400 BRYCE or call 817-738-1925
FT. WORTH, TEXAS 76101

TRINITY VALLEY IRON AND STEEL CO.

An Equal Opportunity Employer (1-13)

FOUNDRY PERSONNEL EXPERIENCED

Are you looking for an opportunity to advance? Or are you just looking for a change of scenery? Whatever the case, we may be interested in you. We have formen and craftsman positions open in all departments of our modern gray and ductile iron facility due to recent expansion. For information, phone or write:

Mr. Dave Ford
NORTH AMERICAN FOUNDRY CO.
4721 S. Zero St.
Fort Smith, Arkansas 72901
Days 501-646-1686
Nights 6-8 p.m., 918-436-2593 (8-14)

TRUCKING

OWNER/OPERATORS

GUARANTEED 43¢ PER MILE

Permanent lease with excellent earning opportunity for owner with tandem tractor, 2-way hauls. Arrangements may be made to purchase tractor for qualified applicant. For information call Norcross, Ga., 404-448-1800.

JOHNSON MOTOR LINE, INC. SPECIAL COMMODITIES DIV.

An Equal Opportunity Employer (10-12)

LITTLE SISTER OF THE POOR HAS IMMEDIATE OPENINGS FOR:

REGISTERED NURSES LICENSED PRACTICAL NURSES

FOR ALL SHIFTS.

Good starting salary, plus shift differential. Liberal personnel policies and pleasant surroundings. Send resume to Sister HELEN MARY

LITTLE SISTERS OF THE POOR

17550 SOUTHFIELD RD.
DETROIT, MICH. 48235 (5-18)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ŠV. VELYKŲ RYZTAS TEAPJUNGIA MUS VISUS

Kada laisvi ir džiaugsmingi Šv. Velykų varpai vėl primins tiesos ir gėrio pergalės triumfą, širdyje iš naujo suspūrdės vilties kibirkštis Prisikėlimo palaimoje.

Taip norisi tikėti, kad laisvės rytu Prisikėlimą išgyvent galės jau greitai – pavergta Tėvynė, palikti namai, beveik ranka pasiekiami broliai ir sesės.

Didžios kančios auka Prisikėlimas yra Kristaus dovana tikintiesiems. Savo kukliomis pastangomis, savo prisipažinimu suklydimuose, mėginame būti verti jos.

Ir kai Šv. Velykų rytą nuo širdžiai spausim ranką viens kitam linkėjimų gražių pilni, nesustokime tik ties draugais.

Tiek daug kančios ir nuoskaudos bendrame darbe, siekyje vienas! Neužtarnautai ir bereikalingai. Viena ranka nušluojant atsiekus kitos.

Tikėdami Prisikėlimu, atneškim jį į kasdienį mūsų darbą, aplinką, namus. Jei dirbt kartu - našta perdidelė, nors nepaneikime viens kito ir durų nemėginkime kitam užtrenkt.

Šv. Velykų ryto ryžtas teapjungia ir mūsų visų pas-

tangas bei darbą Tėvynės laisvei taip, kad būtume verti Prisikėlimo palaimos.

(d)

MIELI LIETUVIAI!

Išėivijos lietuviai jau yra turėję daugelį didžiųjų švenčių — dainų, tautinių šokių, sporto srityse. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimai susirenka kas penkeri metai. Tačiau šią vasarą Toronte, Kanadoje, birželio 28 — liepos 3 įvyks net trigubos iškilmės! Penktojoj Kanados ir JAV lietuvių dainų šventėj dalyvaus 1000 choristų su viršum; Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime dalyvaus šimtas su viršum rinktų atstovų; pasaulio lietuvių sporto žaidynėse dalyvaus 1000 su viršum sportininkų.

Tai nėra paprastas su puolimas. Tai rengiama stengiantis geriau paminėti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 60 metų sukaktį ir įprasminti tautinės olimpiados Kaune 40 metų sukaktį. Renginiai ne vietinio, bet pasaulinio masto. Choristai ruošia dainų

Velykos labai giliai ir prasmingai primena krikščioniškam pasauliui apie reikalingą žmonijos atgimimą ir prisikėlimą į aukštesnę ir tobulesnę kultūrinį gyvenimą. Žmogaus tobulėjimas galimas tik per nuolatinį darbą. Todėl Velykas švenčiant, yra gražios progos apmąstyti žmogui savo nuveiktuosius ir dirbamus darbus, juos tinkamai pervertinti.

Velykų šventės yra glau-

šventės repertuarą, sportininkai vykdo treniruotes. Vadovai ir organizatoriai rūpinasi kur reikės svečių masės suguldyti ir pamaitinti.

Jau išnuomotas sportininkams modernus stadionas prie Toronto, gautos reikiamos patalpos dainų šventei. Išlaidos susidaro didelės ir vien iš parduodamų bilietų nebus galima išsiversti. Bendra Pasaulio Lietuvių Dienų sąmata pramatyta 160,000 dol. Vien Kanados lietuviams tai būtų labai sunki našta. Tad ir kreipiamasi į JAV lietuvišką visuomenę, prašant pagelbėti surinkti 50,000 dol.

Paramai telkti sudarytas Pasaulio Lietuvių Dienų komitetas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Jam pirmininkauja LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis.

JAV lietuviai, daug kartų nuoširdžiai rėmę įvairias kultūrinės bei Lietuvos laisvinimo institucijas, tikimasi, ir šį kartą parems lietuviško jaunimo masinį prasižėmimą į viešumą. Lietuviško jaunimo, pasireiškusio ne tik moksle, bet ir sporte, dainų bei tautinių šokių šventėse, ugdytas turėtų visiems mum rūpėti. Juk tai mūsų ateitis. Neatstumkit ir neatstumkim lietuviško jaunimo — jis gajus ir talentingas, tik laukia mūsų finansinės tal-

Visi kviečiami aukoti pagal savo išgales, o 25 dol. ir stambesnės aukos bus pakvituojamos ir paaukotą sumą bus galima atskaityti iš JAV valdžios mokesčių. Jungtinės šventės proga bus leidžiamas leidinys su programomis. Ten taip pat visi aukotojai, aukoje nemažiau 25 dol., bus sužymėti.

Bendra auka ir bendras darbas įgalins atlikti Lietuvai ir lietuviams svarbius siekius!

Aleksandras Vakselis,
Pasaulio Lietuvių
Dienų Komiteto
Jungtinėse Amerikos
Valstybėse pirmininkas

VELYKOS – KRISTAUS PRISIKĖLIMO ŠVENTĖ

JONAS MIŠKINIS

džiai susijusios su atskirų, nesenstančių papročių ir liturginėmis apeigomis. Kadangi krikščioniškosios Velykos buvo tokios artimos žydų šventei "Pasach", tai daugelis krikščioniškųjų kraštų Velykoms pavadinti pavartojo hebrajų žodį Pesach, lotyniškai — Festa Paschala. Tas vardas paliktas ir Kristaus prisikėlimo iš numirusių šventei pavadinti.

Velykų papročiai ir simboliai turi pradžią ne vien tik senovės teutonų pavasario apeigose, bet siekia net daug ankstyvesnius laikus prieš Kristų. Paprotys Velykų sekmadienį valgyti dažytus bei margintus kiaušinius, apdovanoti draugus ir vaikus kilo ankstybomis krikščionybės dienomis, nes kiaušiniai buvo draudžiami valgyti gavėnios metu ir visados valgomi Velykų sekmadienį. Be to, kiaušinis suprantamas kaip derlingumo ir atsinaujinusios gyvybės simbolis. Praeitį sako, kad senovės egiptiečiai ir persai pavasario švenčių metu turėjo paprotį dažyti ir valgyti kiaušinius. Ta senoji idėja laikyti kiaušinių naujos gyvybės simboliu krikščionim virto Kristaus prisikėlimo simboliu.

Dažyti kiaušiniai raudonai aiškinama įvairiai: raudona spalva reiškia saulę, ugnį, Kristaus pralieta kraują ir pagaliau Velykų džiaugsmą dėl Kristaus prisikėlimo iš numirusių.

Daug kur laikoma būtinu reikalu per Velykas užsidėti kokį naują drabužį ar bent kokį papuošalą. Kai kur yra tam tikrų prietarų. Esą, tuo būdu galima išvengti netikėtos nelaimės. Kiti gi tvirtina, kad tai siejama su pavasariu, kada išsiyrrauja bendras jausmas, kad Velykos yra tas laikas, jog atmetama viskas, kas sena, ir pradeda mas naujas gyvenimas.

Katalikų ir rytų apeigų bažnyčiose Velykų sekmadienis ir prisikėlimas švenčiamas labai iškilingai. Liturginė spalva — balta, kaip džiaugsmo, šviesos ir nekaltybės ženklas. Altoriai ir bažnyčios papuošiamos geriausiais papuošalais ir gėlėmis. Ypač baltoji lelija labai plačiai vartojama puošimui, ir jį gavo net Velykų lelijos vardą.

Prisikėlimas — atgimimas, įsiviešpatavimas to, kas, paviršutiniškai žiūrint, buvo miręs, užslopintas. Todėl Velykų šventės yra didelio džiaugsmo ir ryžto šventė, ypač tiems, kurie kovojo ir kovoja dėl laisvės, tiesos, artimo meilės, žmonijos ir tautų gerovės.

PRO ŽIŪRONĄ

ALELIUJA! - skamba varpai skelbdami Prisikėlimą. sie loje ir gamtoje.

Nėra sienu, ribų ar užtvary pakankamai stiprių, kad sustabdytų varpo aidą su džiugia žinia.

Nepaisant geležinės uždangos, baisių kančių ir priešo pastangų didžiū, tikėjimo ir laisvės siekis Tėvynėje tebėra gyvas ir gajus. "Verbų Sekmadienio Poema" (Dirvos Nr. 11) skausmingai iškalti.

Ar atsakysim tuo pačiu į ją? Iš čia, kur laisvė ir galimybė mūsų rankose yra? Ar būsim visi vienoje eisenoje - ne žiūrint kokių rūbų apsirengę būtum mes? Ar galėsime, po eilės metų, klaust - "... ar tebeatmenat mūs skaisčią bičiulystę ..."?

O jie tenai - "... dabar visi raupsuotieji."

Ar turim teisę galvot apie save tiktai? Dar labiau tada, kai rankose laikome pasitikėjimą kitų? Kai gulame ir keliamės be baimės rūpestio? Kada Tėvynė priespaudoje tebėra ir laisvės žiburį besąlyginiai tebesaugo? Kai klausia mūs:

"... Ar nepavargstate tolimose kelionėse? -

Tiesiu štai savo ranką jums! ..."

Ego

Tos kovos ir aukos vėliau ar anksčiau susilaukia resurekcijos — prisikėlimo.

Mes, lietuviai, Velykų šventėse ieškom to, kas mums šiandieninėse gyvenimo sąlygose yra aktualu. Prisimenam Lietuvos nepriklausomybės gyvenimą, kurį laimėjome savo tautos ryžtu, geriausių mūsų tautos sūnų pasiaukojimu ir didžia tėvynės meile. Taigi taurosios Velykų šventės teprimena mum tautos atgimimo darbų ir žygių kelius ir tuos didvyrius, miško brolius — partizanus, kurie savo krauju, nelygioje kovoje nušlakstė tėviškės laukus ir miškus. Tačiau koks prisikėlimas tiems, kurie vargsta Sibire ir komunistų kalėjimuose? Kokios Velykos gyvenantiems Lietuvoje, kur Velykų sekmadienį enkavedistai seka einančius bažnyčion. Kokie jausmai reiškiasi jų širdyse?

Kristaus mirtis rodo, kaip tenka kartais likti nesuprastam, paniekintam tų, kuriems stengiamasi daryti gera, kaip, ginant kad ir tobuliausią idėją, tenka tapti nesupratusiųjų ar piktos valios žmonių ayuka.

Prisikėlimas — atgimimas. Tačiau didelės idėjos nemiršta, ir kovos bei aukos dėl jų nelieka be prasmės.

Pavasario saulė ir Velykų varpai tejungia mus visus vienybėn su didingu Kristaus prisikėlimo džiaugsmu, Aleliuja!

R. Kisieliaus foto kompozicija "Prisikėlimas".

Diplomatijos paraštėje (47)

Vaclovas Sidzikauskas

Kaune įsikūrus

Nuo to laiko, kai 1919 m., palikęs Teisingumo ministeriją išvykau į Šveicariją teisės studijoms Berno universitete ir darbui organizuojamoje Lietuvos diplomatoj, įvykius krašte tegalėjau stebėti iš tolo. Sugrižęs į Kauną 1934 m. vasara ir tris mėnesius padirbėjęs užsienio reikalų ministerijoje, apleidau valstybinę tarnybą. Apsigyvenęs Kaune turėjau progos stebėti Lietuvos vidaus gyvenimą. Tebegyvenant užsienyje Lietuvos gyvenimas taip pat man nebuvo svetimas; dažnai iš Berno, Ženevos, Londono ir Hagos tarnybos reikalais lankydavau Kaune, o ne kartą ir vasaros atostogas praleisdavau ar tai Palangoje, ar tai Dabikinėje pas Zubovus, ar Ginkūnuose pas Fledžinskius.

Užsienių politikos srityje visų nepriklausomos Lietuvos vyriausybių pastangos buvo sukaupotos į atstatytos valstybės tarptautinį įpilietinimą, į lietuvių gyvenamų žemių sujungimą, ir Lietuvos sienų nustatymą, į valstybės nepriklausomybės gynimą ir į prekybos santykių su kitomis valstybėmis tvarkymą, kad Lietuvai sudaryti sąlygas ir ekonominiai tarpt.

Didelį galvosūkį Lietuvos vyriausybėms sudarė jos ūkinių reikalų ir finansų tvarkymas. Tiesa, turėjome pakankamai teoretiskai pasiruošusių gabių, su sveika įžvalga, ekonomistų, kaip kad komercijos institutą Maskvoje baigusį ir geroką praktiką turėjusį Vytautą Petrulį, mūsų "lito" tėvą, bet dėl nelemtai susiklojusių aplinkybių jo veikla vyriausybėje 1925 m. buvo nutraukta. Lietuvos ūkinius reikalus ir finansus ilgą laiką tvarkė iš profesijos agronomas Juozas Tūbelis. Buvo tai gero "gaspatoriaus", vengusio savo ūkį įskolinti, tipas, bet kas gera ūkininko sodybai, ne visuomet gera valstybei. Mūsų krašto natūralūs resursai buvo riboti, tačiau turėjome pakankamai darbo jėgos. Vietoje sudarius sąlygas darbo jėgą panaudoti gamybiniam krašto procesui, mes ją eksportavome į užsienį tuomi sudarydami didelį kraštui nuostolį ir pristabdydami jo ūkinę pažangą. Gana prisiminti 1929 m. žemės ūkio krizės iššauktą masinę lietuvių emigraciją į Pietų Ameriką, kur daug jų žuvo Brazilijos kavos plantacijose ir Argentinos pampų fazendose. J. Tūbelis susidūrė su lemtinga dilema, kuriai jis, deja, teisingo sprendimo nesurado. Ekstensyvus tų laikų Lietuvos žemės ūkis turėjo didelį

darbo rankų perteklių, kuri normaliai turėjo suimti miestai. Šiai ekonominei ir drauge demografinėi problemai išspręsti reikėjo skatinti ir plėsti miestų pramonę, o tam trūko kapitalo. Vėliau susigriebęs, J. Tūbelis didelę savo dėmesio dalį nukreipė į miestų pramonę. Miestai pradėjo augti ir pramonėti, bet, deja, žymia dalimi kaimo sąskaiton. To pasėka — kaimo smukimas ir krizė, kaimo ūkių pardavimas iš varžytinių, privedęs prie Suvalkijos ūkininkų maišto. Yra galima, kad tą padėtį saviems tikslams bandė išnaudoti tiek savoji opozicija, tiek Lietuvos priešai, kuriems buvo norima suversti visą atsakomybę. Man tuomet atrodė, to įsitikinimo aš esu ir dabar, kad buvo daroma klaida norint visą svetimų okupacijų nuolinto krašto ūkinio atstatymo našta sukrauti ant vienos, valstybės nepriklausomybę atstačiusios generacijos pečių, tuo tarpu kai tą našta ilgalaikių užsieninių paskolų pavidalu reikėjo išdėstyti kelioms kartoms. Tokią ekonominę ir finansinę politiką iš dalies praktikavo mūsų kaimynai latviai, užtraukę didelę užsieninę paskolą Kegumo elektros jėgai pastatyti ir kitiems investavimams; nuo jų, regis, neatsiliko ir estai.

Turėjome ir valstybės santvarkos problemų, kurių, deja, per visą nepriklausomybės laikotarpį nesugebėjome išspręsti. Ilga carinės Rusijos okupacija atpratino mūsų tautą nuo savystovaus mūsų reikalų tvarkymo, o kai kurių Lietuvos kaimynų politinės užmačios sudarė nuolatinę grėsmę jos būsenai, ar bent ją vertė nuolatos budėti nepriklausomybės sargyboje. Beveik visą nepriklausomybės laiką, su trumpa pertrauka 1926 metais, Lietuvoje turėjome karo stovį.

Tokia būklė buvo ir nenormali ir tautą demoralizuojanti. Yra, ar gali, valstybės gyvenime būti momentų, kada išmintinga, trumpa diktatūra gali būti kraštui palaiminga, ar bent nežalinga. Toks pradžioje buvo ir A. Smetonos prezidentinis režimas, įvestas po 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo, virtęs, tačiau, pastovia institucija, jis pasidarė, angliška terminologija tariant, "self defeating". Didėjo opozicija režimui, susidarė patogesnė dirva pasirausimo veiklai. Klaipėdoj, autonominio Statuto priedangoje, susikūrė opozicionieriai, leido laikraštį "Žygį", kurį platino visoje Lietuvoje; vėliau jie leido "Antrąjį žygį". Kaune plito gandas, kad "žygininkai" bandė užverbuoti karinius dalinius žygiui į Kauną, kad nuvertus A. Smetonos valdžią. Toki gandai protarpiai iššaukdavo politinės įtampos nuotaikas. Mūsų kaimynuose latviuose parlamentinis režimas išsilaikė iki 1934 m. gegužės 15 d., o estuose savotiška prezidentinio ir parlamentinio režimų simbiozė buvo įvesta 1938 m. Silpnosios diktatūrinio režimo pusės darosi ypač akivaizdžios didelių sukrėtimų ir krizių momentais. Mes tai patyrėme, kai 1940 m. birželio mėn. 14 d. Maskva įteikė savo ultimatumą Lietuvai.

Nepaisant ūkinių ir santvarkinių negalavimų padėtis Lietuvoje iki 1938 m. kovo mėn. Lenkijos ultimatumo Lietuvai, buvo bendrai paėmus, rami ir normali, su ūkiško gerėjimo žymėmis.

(Bus daugiau)

WANTED 1ST CLASS SKILLED
JIG BORE OPERATORS
AND
N. C. MACHINE OPERATORS
Must have job shop experience,
DAY AND NIGHT SHIFT
CONNER ENGINEERING
20222 CONNER
(1 block E. of Van Dyke off I 8 Mile)
DETROIT, MICH. 48234
313-893-7470 (3-12)

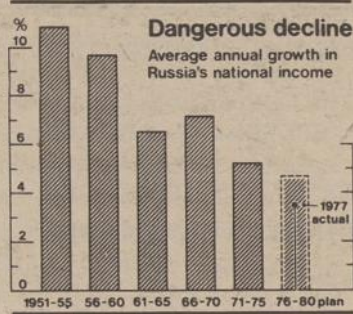
PUIKIAUSIUS
KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvi kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

SOVIETIJOS
ATEITIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

rata. Jam neatėjo į galvą, kai jo paties kolegos pradėjo abejoti jo siūlomų reformų tikslingumu, šauktis liaudies pagalbos. Neužteko stalinizmą pasmerkti slapto partijos kongrese, jei paliko aparatas, kurio pareigūnai ir toliau norėjo vesti privileijuotą gyvenimą su mažesne baime staiga jo netekti. Tai paaiškina kodėl Nikita neišsilaikė, o konservatyvus Brežnėvas išvaldė keturiolika metų ir savo poste liks iki mirties. Ir tada kurį laiką galima tikėtis to pačio. Anot The Economist, Brežnėvas patobulino Stalino įvestą sistemą. Dabar jau Sovietijoje pareigūnai pradeda lėtai lipti partijos laiptais į viršų. Jie susilaukia 50 metų, kai pradeda justi dalį valdžios savo rankose. Partijos sekretoriatas su politbiuro palaiminimu iš jų parenka aukštesnius viršininkus centrui ir visom respublikom. Respublikos sekretorius prižiūri žemesnių pareigūnų paskyrimus, ir taip toliau iki paskutinio kampelio. Tas procesas išperia vadus, kurie yra suinteresuoti tos sistemos išlaikymu. Jei pasitaiko nuomonių ir pažiūrų skirtumų, ieškomas kompromisas uždaram kambaryje, Tokiu būdu Brežnėvo sistema, mažiau krūvina ir žiauri už Stalino, yra pareigūnų režimas, gynantis savo interesus. Bet dėl to režimas yra labai konservatyvus ir nepajėgus prarasti reikalingas reformas. Jis išsilaiko iš inercijos, išibėgėjimo. Jis save pateisina, jei gyvenimo lygis bent kiek gerėja.

Tuo tarpu gyvenimas nestovi vietoje. Stalinui mirus, 60% Sovietijos gyventojų gyveno kaimuose, 45% visų darbininkų dirbo žemės ūkyje. Šiandien kaimuose gyvena 38%, o žemės ūkyje dirba 25%. Tada tik 10% visų dirbančiųjų turėjo universiteto ar kokį specialų išsilavinimą, šiaudien jau visas ketvirtis yra tokiu. Kasmet iš universitetų išeina 700,000 jaunų žmonių, 1,2 milijonas iš specialių mokyklų. Koks nebūtų jų auklėjimas, jie visi nori geresnio gyvenimo. O jis nėra toks, kokį žadėjo Chruščiovas, bet šiek tiek gerėja. Sovietijos piliečiai gali džiaugtis ne tik pergyvenę tą dieną, kaip Stalino

laikais, bet ir ilgėliau išsilaikančiom gerybėm, kaip radijo aparatais, televizoriais, skalbimo mašinom, šaldytuvais ir dulkių siurbiais, net tokį turi kas penkta šeima. Apetitas auga bevalgant, valdžia turi nertis iš kailio, kad bent davus gerėjančio gyvenimo vilčių. Tam reikalinga Vakarų technologijos talka ir kalbos apie detente.

Kalbėdamas dabar apie ateitį, Amalrikas samprotauja, kad Brežnėvo įpėdiniai atsiderė prieš dvi alternatyvas: arba palainsnis gyvenimo liberalizavimas, ūkinės ir politinės reformos. dalinė decentralizacija ir didesnė autonomija atskirom tautybėm — arba rusiškas fašizmas, kraštutinė centralizacija, ir pagaliau suirutė. Bet, atsargiai baigia Amalrikas, — rusai turi patarlę, kad ir suskilęs medis nevisados sugriūva.

Tur būt vyresni Ekonomisto Rusijos ekspertai yra santūresni savo prognozo pradžioje. Girdi, inercijos jėga yra nepaprastai didelė. Sovietų piliečiai neturi laisvės studijuoti praeitį, kritikuoti dabartį ar diskutuoti ateities planus. Tokiose aplinkybėse suorganizuoti opoziciją esą nepaprastai sunku. Inercijos trauka paaiškina kodėl Brežnėvas vis dar čia. Tačiau jau trūksta alyvos, kad patepti griūvančią mašiną, kad išlaikyti reikalingą ūkinį augimą. Po greito Brežnėvo pasitraukimo socialinės ligos iššauks ir atvirą politinę krizę.

PRODUCTION
MAINTENANCE
ELECTRICAL
MECHANIC
TRAINEES

We are seeking dependable hard working individuals. Well established firm offers excellent employee benefits. Hospitalization, life insurance, retirement plan & etc.

APPLY IN PERSON

9 a.m., 11 a.m., 1 p.m. to 3 p.m.
Monday thru Friday

THE COCA-COLA BOTTLING
WORKS

6011 Lemmon Ave.
Dallas, Texas 75221

An Equal Opportunity Employer

OWNER OPERATOR — Truck must be in good condition. Handle all types of loads in Western Pa., Northern West Virginia & eastern Ohio. Steady job available for willing worker. Usually home same day therefore road expenses would be at a minimum. No hold back-paid weekly. If interested, call 412-771-1426 (10-13)

SEWERS

EXPERIENCED sewers or people who are willing to learn simple sewing operation are needed. Free protected parking with 24 hour guard service. Excellent fringe benefits. Apply to SHEFFIELD INDUSTRIES, 1190 NW 159 Dr. between 7:15 am & 10 am, or call 305-624-8493 (10-13)

BURNER, \$6.18 PER HOUR

Airco electric eve multi-torch panograph machine. 1st shift, benefits include free hospitalization, sickness and accident and life insurance, uniforms. East Side.

CALL MR. TRUBISKY,
216-229-1706 (12-18)

KŪRYBA IR MOKSLAS

LIETUVIŠKAS ŽIDINYS D. TROITE

LIETUVIŲ KAMBARYS WAYNE STATE UNIVERSITE

(2)

VACYS URBONAS

Į atidarymą iš Kalifornijos atskrido arch. Rimas ir Jonas Mulokai, iš Chicagos vysk. Vincentas Brizgys, iš Kent State universiteto dr. John Cadzow ir jo asistentė Audronė Tamošiūnaitė. Susirinko daug svetimtaučių, universiteto atstovai, studentai ir, žinoma margašpalvė minia lietuvių.

Renkantis svečiams į auditoriją, Rimas Kasputis akordeonu grojo nuotaikingas lietuviškas melodijas. Artinantis atidarymo laikui, auditorija buvo pilnutėlė svečių ir programos metu daugeliui teko stovėti ne tik salės pakraščiuose, bet ir koridoriuje. Šiam istoriniam įvykiui atžymėti susirinko apie 300 žmonių. Tai nepaprastas džiaugsmas rengėjams ir universiteto vadovybei.

Atvykus rektoriaus asistentui dr. Guenter Hainেকে, oficialiąją dalį atidarė Lietuvių Kambario komiteto pirm. inž. Jurgis Mikaila. Savo įžanginiame žodyje priminė Vasario 16 svarbą lietuvių tautai ir priežastis, kodėl lietuviai įrengė, kultūriniais bei istoriniais vaizdais išpuosťą, lietuvišką kambarį ir pakvietė tolimesnei programai prarvesti komiteto vicepirm. Stefą Kaunelienę. Pradžioje ji pristatė garbės svečius, lietuvių centrinių organizacijų atstovus ir trumpai papasakojo kambario įrengimo istoriją bei priežastis, kodėl buvo imtasi to nelengvo darbo.

Michigano valstijos sen. Robert P. Griffin sveikino telegramą perskaitė Kristina Veselkaitė, o Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdybos pirm. advokato Raimundo Sakio sveikinimą perskaitė Asta Šepetytė.

Tautybių kambarių Wayne State univeristete iniciatorė ir direktorė Katherine Gribbs padėkojo lietuviams ir pasidžiaugė, kad lietuviai yra šeštoji tautybė užbaigusi įrengti savo kambarį. Wayne State universiteto atstovas dr. Guenter Hainেকে sveikino prezidento George E. Gullen vardu ir padėkojo lietuviui už tokią brangią ir gražią dovaną universitetui. Svečias iš Kent State universiteto Baltic programos direktorius ir didelis lietuvių draugas dr. John Cadzow pasidžiaugė, kad buvęs pakviestas į šias iškilmes ir savo trumpame žodyje išreiškė šilčiausius jausmus lietuviškai: "Mano tautiečiai, Lietuvių Kambarys yra la-

bai gražus". Ir tas sukėlė dideles oviacijas. Detroito Pabaltiečių komiteto pirm. estas Rymond Tralla perdavė sveikinimus estų ir latvių vardu. Vysk. Vincentas Brizgys šiltais žodžiais sveikino tautybių kambarių iniciatorius ir Lietuvių Kambario komitetą, kuris taip puikiai išgražinęs kambarį ir tuo pastatęs ilgai išliekanti Lietuvos vardui garsinti, paminklą, ir, kuris bylosias ateinančioms kartoms, kaip reikia mylėti savo praeitį.

Meninėje dalyje Windsor tautinių šokių ansamblis "Neris", vadov. Eleonoros Stanevičiūtės-Holmes, labai gražiai pašoko "Audėjėlė". Akordeonu palydėjo Vytautas Petrauskas. Stasio Butkaus šaulių kuopos kanklininkės, vadov. Danutės Petronienės, išpūdingai pakankliavo keturius kūrėnėlius ir paskutinį — su vadovės solo daina. Aida Petersonaitė davė paaiškinimus apie kankles ir buvo pranešėja.

Šventėje Tarptautinį Institutą atstovavo jo direktorius Brian Smith, Istorijos muziejų — dir. Solan Wicks ir Centrinę biblioteką — dir. Mrs. Doroty Menk. Be to dalyvavo: vengrų, arabų, lenkų, estų, latvių, rumunų atstovai.

Dr. Kosto Jurgėlos knyga "Lithuania: The Outpost of Freedom" buvo įteikta Mrs. K. Gribbs, dr. G. Hainেকে ir dr. J. Cadzow.

Oficialioji programa, kaip Vasario 16-tosios minėjimo dalis, buvo užbaigta Lietuvos himnu.

Kaspino perkirpimo cere-

T. Vedegienės marginti Velykiniai margučiai.

monijos vyko prie Lietuvių Kambario uždary durų. Trišpalvę juostą ištiesė laikė: Wayne State universiteto prof. Ričardas Bilaitis, studentė Regina Juškaitė, alumnas su magistro mokslo laipsniu Saulius Kaunelis ir Aušros Lituanistinės mokyklos mokinė Vitė Šnapštytė. Kaspiną perkirpo: vysk. Vincentas Brizgys. Mrs. K. Gribbs ir dr. G. Hainেকে. Simbolinį Lietuvių Kambario medinį raktą, atvežtą iš Lietuvos ir Vinco Tamošiūno padovanotą, komiteto pirm. J. Mikaila įteikė universiteto atstovui dr. G. Hainেকে. Atidarius kambario duris, vysk. Vincentas Brizgys, asistuojant šv. Antano parapijos klebonui kun. Kazimierui Simaičiui, stebint garbės svečiams ir visiems dalyviams, pašventino "Lietuvių Kambarį". Po to sekė vaišės, kurias puikiai paruošė Stasio Butkaus šaulių kuopos šaulės, vadovaujant Adelei Poderienei, ir DLK Birutės

draugijos Detroito skyriaus narės, vadovaujant Kristinai Daugvydienei, o Algirdas Vaitiekaitis su padėjėjais svečius vaišino šampanu.

Šventės suorganizavimo sunkiausią naštą nešė komiteto vicepirm. Stefa Kaunelienė, kuri tą šventę gražiai suorganizavo ir pravedė.

Detroito geros valios lietuviai nuoširdžiai rėmė aukomis ir moraliai komiteto darbą, kuris beveik po penkerių sunkaus darbo metų, universitetui įteikė Lietuvių Kambario raktus, kuris savo keliu pradės garsinti Lietuvos vardą.

Telegramomis ir laiškais sveikino: ALT pirm. dr. Kazys Bobelis, ALIAS ir PLIAS Centro Valdyba, LŠST Centro Valdyba per Alfą Šukį, JAV LB valdybos pirm. A. Gečys, Pasaulio LB valdybos pirm. Bronius Nainys, ALIAS Detroito skyriaus valdyba, prof. Jonas Kuprionis, kurio ciuotuoju sveikinimo ištrauką: "Šio paminklo pastatymu, įminta labai garbinga lietuviška pėda Amerikos žemėje. Kai mes ieškom, ką lietuviai vertingo ir pozityvaus padaro išeivijoje, tai čia turime išskirtiną pavyzdį."

Daug sveikinimų gavo arch. R. ir J. Mulokai.

Lietuvių Kambariui dar reikalingi baldai, keletas papildomų bei pagražinimų ir tiems darbams finansuoti aukų.

Prie šventės pasisiekimo daug prisidėjo lietuviškoji spauda, abi radijo valandėlės ir komiteto nariai, kurie sugebėjo, tą svarbų įvykį taip išgarsinti, kad, ir darbo dienos vakare, susirinko arti trijų šimtų svečių.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS RADIOFONO PLOKŠTELĖS IR MATUZO FILMAI

Lietuvos radiofono tarnautojas Jonas Stonys bebėgdamas nuo bolševikų iš Kauno radiofono išsivežė apie 300 plokštelių. Į Ameriką jam atvykti ir čia įsikurti padėjo K. Matuzas. Stoniui mirus tos plokštelės ir atiteko K. Matuzui. Pastaraisiais metais, K. Matuzas nuogastaudamas, kad jam mirus, tos plokštelės ir jo paties Nepriklausomoje Lietuvoje sukti filmai gali žūti, kreipėsi į LF, LB ir į spauda to turto išlikimo reikalu. LB Kultūros tarybos pirm. Juozas Gaila pernai keliais atvejais telefonu su juo aiškinosi, o sausio 28 d. buvo nuvykęs pas K. Matuzą į New Yorka asmeniškai peržiūrėti tos medžiagos.

K. Matuzo turimos filmai yra susitraukę, rodymui netinka ir turi būti perfilmuoti. Perfilmavimas kaštuotų mažiausiai 1 dol. už pėdą, o kadangi tų filmų yra daug tai tas siektų keliasdešimtis tūkstančių dolerių. Net ir perfilmavimui atrinkus tik svarbesnius filmus, išlaidos siektų kelis ar keliolika tūkstančių, o tais atnaujintais filmais K. Matuzas leistų naudotis tik už atlyginimą. Už Lietuvos radiofono plokšteles K. Matuzas prašo 5,000 dol. LB Kultūros taryba tokių sumų savo izde neturi ir kol neatsiras turtingas mecenatas ar K. Matuzo finansiniai reikalavimai nesumažės, tol tos medžiagos perimti negalės. (jg)

OWNER/OPERATORS

Casket Distributors needs a few good owner/operators with late model single axle tractors to pull our trailers from York Hoover Corp., York, Pa. Will operate in all states east of Mississippi River. Will gross \$50,000 annually. Contact:

J. D. CAMBELL
812-637-3244

(8-14)

JUOZĖ KRISTOLAITYTĖ

FLORIDOS PAVASARIS

Štai straksi kovarnis rasoje nusiprausęs,
Apie citrinos medį, fikusą ir oleandrą,
Apie šalnų suvargintus lapus,
O ryto saulė keliiasi iš marių,
Ir gaivumu skaidriu užlieja juos visus

Papurtes sparnelius, ramiai be baimės,
Paukštelis žvalgosi aplink judrus,
Iš drėgnos žemės štai
Lelijos žiedas aukštyn veržiasi,
Toks baltas ir nuostabiai kvapus

O ten prie akmenų pilkų prigludęs,
Jau puošiasi pavasariniam grožiui,
Raudonais pumpurais aplipęs,
Ir kaktusas dygus.

O kovarnis vis dairosi aplink, —
Jisai neveltui čia atskrido,
Ir jam parūpo susirast patogią šaką
Savo lizdui.

NAUJOS KNYGOS

• **Grigas Valančius, Žemaičių Didysis.** Istorio-bio-grafiniai pasakojimai apie vysk. Motiejų Valančių. I tomas. 662 psl., kaina 12 dol. Išleido J. Daumanto šaulių kuopa Los Angeles, Calif. Spaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Knygą galima užsisakyti pas autorių — 3111 Ettrick St., Los Angeles, Ca. 90027 arba pas leidėją — šaulių kuopos pirm. K. Karužą, 3675 Monon St., Los Angeles, Ca. 90027.

MEDICINA

PASAUJO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS ŽURNALAS

• **MEDICINA.** Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos žurnalas Nr. 1 (54) 1977. Redaktorius dr. Danielius Degėsys, 10612 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44108. Spausdino Vilties spaustuvė Clevelande. Šiame numery daug medžiagos iš pernai vykusio Clevelande Pasaulio Lietuvių Gydytojų suvažiavimo. Dr. Valius Bergas rašo apie Reumatoidinio artrido gydymą su auksu ir penicillaminu; dr. Juozas Stankaitis apie žemutinės nugaros skausmus, dr. Regina Kulienė apie senatvę, dr. Dainius Degėsys apie išymų žmonių dantų negalavimus. Prof. J. Puzinas rašo apie dr. J. Basanavičių — Lietuvių tautos atgimimo tėvą, o dr. J. Jakštas apie Lietuvą Vilniaus universitetui besikūriant. Idomius išpūdžius duoda dr. V. Čeičys apie savo kelionę po Raudonąją Kiniją. Žurnale daug žinių iš lietuvių gydytojų gyvenimo. Žurnalo administratorė — Birutė Skrinšienė, 33441 Lake Shore Blvd., Eastlake, Ohio 44094.

• **Jurgis Jankus. IR NEBEPASIMATĖM.** Pasakojimai. 344 psl. Aplankas Rūtos Čepaitytės. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Spaudė Draugo spaustuvė. Kaina 7 dol.

• **"Lietuvių Dienų" vasa-**rių mėn. numeris skirtas pagerbti inž. Vytautą Čekauską, naujai patvirtintą

Arthur Goldberg apie Belgrado konferenciją

Belgrado konferencija, kurios uždavinys buvo peržiūrėti ir įvertinti Helsinkio Akto, ypač žmogaus teisių srityje, nuostatų vykdymą, po 7 mėnesių 'kapojimosi', pasibaigė visišku nesutarimu. Sovietų-Vakarų šio klausimo interpretacija tokia priešiška, kad žmogaus teisių klausimas baigiamajame komunikate net nepamínėtas. Sutarta tik - kad nesutarta ir, kad sekanti konferencija numatoma už poros metų Madride.

Mūsų spaudoje ir apskritai diskusijose Helsinkio Aktas buvo ir tebėra įvairiai aiškinamas: vieni jį laiko tautų ir valstybių už geležinės uždangos pardavimu, kiti ižūri jo nuostatuose ginklų, kuriuos mes galime panaudoti kovoje už pavergtą žmogaus teises. Nežūrint kaip mes jį interpretuotume, faktas yra, kad toks tarptautinis sandėris yra, ir jo mes nepakeisime. Ką mes galime, tai tik bandyti išnaudoti jo nuostatus pavergtos tautos reikalui. Taip gi faktas yra, kad dėka Helsinkio Akto nuostatų Belgrado konferencijos forume buvo netik kelti žmogaus teisių pažeidimai pavergtajai Lietuvoj, bet net iškeltas Pabaltijo valstybių pavergimo klausimas.

JAV prezidentas J. Carter padarė didelį netik JAV, bet ir viso pasaulio politikoj, žingsnį pirmyn, iškeldamas žmogaus teisių klausimą. Tuo jis nusipelnė laisvojo pasaulio ir milijonų pavergtųjų padėkos ir padėsinimo. Tik bėda ta kad nėra pastovumo - po vieno drąsaus žingsnio pirmyn, du 'zigzaguojami' atgal.

U.S. News And World Report (savaitinis politikos ir ekonomijos žurnalas, 1978 m. kovo 13 d. laidoje, konferencijai baigiantis, paskelbė savo štabo bendradarbio David B. Richardson pasikalbėjimą su JAV Belgrado konferen-

cijos delegacijos vadovu ambasadorium Arthur Goldberg, kuriame liečiami ir Helsinkio nuostatai ir Belgrado procesas. Mano supratimu šiame pasikalbėjime JAV ambasadorius paryškino ir JAV Helsinkio Akto interpretaciją, būtent: Helsinkio galutinis aktas nėra sutartis, o tik intensijų išreiškimas ir kad jis nuostabiai išsivystė į Vakarų pergalę. Manydamas, kad A. Goldberg pasakymai yra žinotini ir mums, ištaisai patiekiu mums būdingesnius klausimus ir jo atsakymus laikraščio skaitytojams:

Kl. Pone Ambasadoriau, kodėl Sovietų Sąjunga atsisako pasirašyti Helsinkio Akto žmogaus teisių deklaracijos palaikymo rezoliuciją?

Ats. Aš manau, kad Sovietai sprendimą padarė dar prieš konferencijos pradžią. Jie buvo sutarę Helsinkyj, kad žmogaus teisių nuostatai su kitais turėtų būti integraline dalimi baigiamojo akto. Gi mano išpuolis yra, kad pasirašydami galutinį Helsinkio Aktą, ir numatydami galimas pasekmes, vengė 'dėti daugiau mėsos ant griaučių'.

Kl. Ar nebūtumėt atsiekę daugiau žmogaus teisių klausimais, užimant švelnesnę, mažiau kritišką sovietams, poziciją?

Ats. Atsakymas yra aiškus NE. Parodyti, kad nebandome naudoti skirtingą mastą, aš aiškiai pripažinau trūkumus JAV-se, nurodžiau kad ir mūsų praeities atsiekimai nėra be priekaištų. Aš sutinku su Winston Churchill pažūtra, kad demokratija yra blogiausia valdžios forma, išskiriant visas kitas.

Rusai bet gi nebuvo ūpe leisti į betkokius sistemų palyginimus.

Kl. Ar kuri nors pusė - komunistai ar nekomunistai, išėjo laimėtojai?

Ats. Sakyčiau, kad laisvasis pasaulis, jei ir ne laimėtojas, tai pasiekė apčiuopiamo pasisėkimo. Mes čia turėjome progos neįprastu keliu tarptautiniame forume pristatyti apyskaitą, kas atlikta ir kokie trūkumai pasilieka vykdant Helsinkio akto nuostatus. Aš, kaip ir mano vyriausybė, tikau, kad peržiūrėjimas ir buvo svarbiausia šios konferencijos funkcija. Belgradas iš viso tik dalis ilgo proceso. Mes nesitikėjome, kad po dviejų su puse metų po Helsinkio viename susitikime galėsime užgydyti pasaulio žaizdas. Bet aš turiu Louis Brandels įsitikinimą, kad 'saulės šviesa yra pati galinčiausia bacilų naikintoja'. Aš manau, kad čia mes davėme kiek saulės šviesos.

Kl. Ar Belgrado konferencija turėjo pasekmių Rytų Europos tautoms?

Ats. Iš tikrųjų pasikeitimai vyksta, bet kiek jų, kaip konferencijos rezultatai, sunku pasakyti. Kai kurie gali būti tik atsitiktiniai.

Ką mes iš įvairių šaltinių žiname yra tai, kad pats procesas ir stiprus JAV nusistatymas davė paskatinimo Sov. Sąjungoje, Čekoslovakijoje ir kitur.

Paskutiniu metu gautas pranešimas iš Sov. S-gos disidentų (dar nesuimtų) stipriai užgria JAV už individo teisės palaikymą dalyvauti Helsinkio nuostatų vykdymo se-kime.

Tuo pačiu metu yra šiek tiek įrodymų, kad Sovietų Sąjunga, nors dar tik labai pamažu, JAV nepriklausomybės Deklaracijos žodžiu

- pradeda reikšti 'žmoniškos pagarbos žmonių nuomonėms', ne žūrint visos retorikos ir propagandos, kuri pasireiškusi kaip grąsiantanti kalba prieš žmogaus teises, užnuodijo konferencijos atmosferą.

Tačiau nenorėčiau perdėti bet kokius žmogaus teisių atsiekimus Sov. Sąjungoje. Iki šiol jie labai menki. Pradiniai žmogaus teisių sekėjai - Charansky, Orlov, Ginsburg - kalėjime. Bet iki šiol rusijoje daugiau areštų nebuvo. Kremliaus valdovai netgi netrukė budėjimo demonstracijos Žmogaus Teisių Dieną ir neareštavo jos dalyvių.

Tačiau Sovietai baugino kitus disidentus namų areštais ar šaukiais policijon. Sov. S-goj areštų nebuvo. Gi kitose respublikos eilė disidentų areštuoti paskutiniaisiais mėnesiais ir net pastaromis dienomis.

Kl. Iš to, ką jūs patyrėte čia, kaip Jūsų manymu Maskva žūri į žmogaus teises dabar?

Ats. Tai labai įvairus mišinys. Visų pirma reikia pasakyti, kad galutinis Helsinkio Aktas nėra sutartis. Todėl mes negalime kaltinti Sovietus sutarties pažeidimu. Helsinkio Aktas yra tik intencijos išreiškimas. Todėl reikia daryti skirtumą tarp tų dviejų. Gi iš kitos pusės jis yra tarptautinės teisės dokumentas, kaip kad U.N. Universal Declaration on Human Rights, the U.N. Charter ir įvairios kitos U.N. deklaracijos.

Einant prie detalių - Maskva kiek sušvelnino emigracijos aprėžimus. Tačiau, nežiūrint to, emigracija iš Sov. Sąjungos yr šiuo metu mažesnė negu 1972, nors kiek ir didėja.

Visokiu atveju mes nematome jokio sprendimo išskirtų šeimų sujungimo klausimu, kaip kad buvo Helsinkyje numatyta.

Kl. Ar jūs turite vilties, kad sekimas Helsinkio nuostatų vykdymo suintensyvės?

Ats. Taip ir ne. Aš norėčiau matyti Europos Žmogaus Teisių 'Commissioner' posto įkūrimą, kuris registruotų pažeidimus ir atkreiptų nusižengiančių valstybių dėmesį. Ši institucija turėtų būti pajėgi veikti Rytų ir Vakarų Europoje. Tai palengvintų ateities konferencijų darbus, o taip pat siektų pagerėjimo apskritai. Bet iki šiol idėjai paramos nedaug.

Visokiu atveju manau svarbu, kad sekimas ir pažeidimų registravimas nesiribotų tik Sovietų Sąjunga, Čekoslovakija ir keliais kitais kraštais. JAV taip pat reikalingos panašių sekimo grupių, kurios pa-

dėtų mūsų Congresional-Executive Commission, kuri iki šiol jau yra atlikusi daug gero darbo.

Aš labai norėčiau viltis, kad vienas Belgrado konferencijos rezultatų būtų sukūrimas privačių Amerikos piliečių grupių organizacijos, kuri sektų žmogaus teisių pažeidimus. Girdėjau, kad ta kryptimi jau dirbama. Grįžęs namo ir aš bandysiu dėti pastangų tai realizuoti.

Kl. Po Jūsų patirties čia, kaip Jūsų nuomene Maskva laikysis Žmogaus Teisių klausimu dabar?

Ats. Baigiamasis Helsinkio Aktas nuostabai išsivystė į Vakarų triumfą. Iš tikrųjų ne kas kitas, bet Sovietai šį dokumnetą pagimdė, todėl mano nuomone jie negali jo išsižadėti be labai rimto tarptautinio prestižo praradimo. Aš taip pat galvoju, kad jie (Sov. Sąjunga) taip pat jaučia augantį Europos ir kitų neutralių kraštų nusiteikimą, kad visa tai, ką mes (JAV) darome ryšium su žmogaus teisių apgynimu, yra vertingas da lykas. Jiems nuo to dabar nusi-grėžti būtų tarptautinės izoliacijos rizika.

Dabartinė padėtis Sovietams gal būtų nepatogi, bet alternatyva - nusigręžti nuo Helsinkio proceso - būtų neįsivaizduojama.

Į klausimą apie informaciją apskritai ir žurnalistų laisvę, Ambasadorius nurodo, kad Sov. S-ga ir satelitai duoda daugiau vizų vakarų žurnalistams, tačiau jų pranešimų laisvė ribota. Kaip pavyzdys nurodoma, kad pav. vakarų žurnalistams nebuvo leista pasikalbėti su Čekoslovakijos disidentais. Iš kitos pusės pastaruoju metu ten galima pastebėti daugiau vakarų laikraščių. Rytų Europoje, nors ir nėra daugiau radio bangų trukdymo, betgi daroma sovietų klausytojams kitų sunkumų sekti radio stočių Laisvoji Europa ir kt. pranešimus.

Belgrado Konferencija baigėsi labai aštriu JAV delegacijos nepasitenkinimo pareiškimu: ... Mes darėme visą ką galėjome ... Užgniaužimas tiesos dar nereiškia jos eliminavimo ... ir pan. Dauguma Vakarų diplomatų taip pat nusivylę Sovietų vetavimu bet kokių užuominų žmogaus teisių klausimu baigiamajame Belgrado konferencijos komunikate.

Belgrado procesas baigėsi, bet kova ne. JT Žmogaus Teisių Komisija pradėjo konferenciją Ženevoje, kur JAV vėl aštriais pareiškimais gina žmogaus teises: tai kas palikta Belgrade, iš naujo pradėta Ženevoje.

A. Garka

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

laiškai Dirvai

NUSTEBĖS IR PASIPIKTINĖS

Pirmiausia buvau labai nustebęs ir pasipiktinęs, kam "Dirvos" redaktorius leido net per tris numerius B. Railai berniškai kolytis, užsipuolant garbingą žmogų, kurio nuoširdumu, gerais norais ir nuopelnais demaskuojant bolševizmą negalima abejoti. Redaktorius turėjo bent nustatyti plepiam B. Railai normą: lygiai tiek pat eilučių, kiek tuo klausimu buvo parašęs V. Bražėnas ir įdėti "Laiškų redakcijai" skyriuje, laikantis "laisvo spaudos žodžio" principo. Tuo tarpu dėti per tris numerius ilgiausius Railos postringavimus ir savigyrą, dargi be redakcijos prierašo, buvo skaitytojų kantrybės bandymas. Ne tam mes aukojom "Dirvai" šimtines (kiti ir tūkstantines), kad jos puslapiai būtų užpildyti tokiu jovalu. Tam reikalui yra "Akiračiai".

Tačiau vėliau pagalvojau, kad gal ir gerai buvo padaryta, kai buvo leista Railai pasisakyti tokiu stiliumi ir tokiais argumentais, kuriuos vartoja ten anapus perbėgę tokie mūsų išeivijos atplaišos, kaip Mikuckis, Markevičius ar Alseika. Dabar žinosime, kad ir B. Raila įsirikavo į tokių tarpą, kurie smerkia ir šmeižia visus aiškiai pasisakančius prieš komunizmą visose jo formose ir jam pataikavimo politiką. Nesiduosime apgaunami.

Čia mes galime padėti tašką, palikdami plepiam žurnalistui privilegiją prirašyti ir išleisti naują "savo raštų tomą".

B. Jonaitis
Washington, D. C.

IŠ TREČIOS PUSĖS

Dirvoje nr. 4, vm, perskaitęs N. Vilties nr. 10 J. D. politines apžvalgas "Nami ir sveturi" skyriuje, į nevirtį puola. Ypačiai nepatike, kad J. D. parašęs: "Jauni ir nepatyrę patarėjai yra pavojus kiekvienam prezidentui...", vm baigia savo pastabas sakiniu iš dr. J. Baliaus kita tema straipsnio: "Žinoma, didelės bėdos dėl tokių rašymų nėra. Tik gaila popieriaus." Aš, skaitydamas N. Viltyje šias J. D. politines apžvalgas gerėjau, kad taip logiškai, pagrįstai, objektyviai, su-

Tikra gyvenimo ironija, kad prie šio rašinio sėdauką tik grįžęs iš keturių valstijų tūro, kur amerikiečiams kalbėjau tema "Sustabdyk vergijos finansavimą!" Taip tu man pasitaisyk, kad tai sutapo su Bronio Railos daugiau negu "nusistebėjimu", kad esama lietuvių, kurie siekia sustabdyti paramą... Lietuvos pavergėjui.

glaustai ir gražiai svarstoma ir perduodama, kaip ir tinka rimtam politiniam žurnalui. Dėl jaunimo pajėgumo valstybiniuose reikaluose J. D. nieko naujo neišranda. Sakysime, Raymond Price "Withe Nixon" pastebi: "Čia taip pat buvo kaip John Deans ir Jeb Margruderis ambicingi jauni žmonės savo veiksmuose, su menku supratimu valdžios reikaluose, bet su per daug dideliu troškimu panaudoti turimas valdžios pozicijas savo asmeniškam iškilimui" laisvas vertimas, p. 31.

Sutinku su vm, kad neturime nedavertinti jaunėnių pastangų, entuziazmo, veiklos, bet neturime ir pervertinti. Juk ir prezidentas Nixonas pats pasirinko John Dean ir vėliau turėjo jį pašalinti. Nesutinku su vm, kad J. D. politinės apžvalgos N. Vilties nr. 10 yra tokios, kad "Tik gaila popieriaus". Aš jas skaičiau, gerėjau ir esu už tai dėkingas. Tegul tik J. D. ir toliau tokias politines apžvalgas rašo N. Vilčiai, kuriuos esu nuolatinis skaitytojas.

J. Š.
Detroit, Mich.

PATIKSLINIMAS

Pranys Alšėnas, gyv. Toronte, praneša, kad A. Juodvalkis ne visai tiksliai perdavė jo laiško mintis (Dirva nr. 8) Vasario 16 minėjime įteikiant premijas žurnalistams, pasakant, kad "Jis dėkojo už gautą premiją, bet kartu pastebėjo, kad jei būtų buvęs kitas mecenatas, o ne kun. J. Prunskis, tai ši premija būtų atitekusį jam, nes jis daugiausiai anglišką spaudą Lietuvos reikalais rašo."

Tikrumoje jis savo laiške rašęs: "Ta pačia proga — gražiausiai dėkoju ir lietuviškajam "Nobelui" kun. dr. J. Prunskiui, kaip premijų mecenatui, kuris ne tik pats rašo ir kelia Lietuvos kančias lietuviškoj ir amerikietiškoj spaudoj, bet, dargi, iš savo kilniai uždirbtų santaupų — barsto tūkstantines ir šimtines kitiems, spaudos darbą dirbantiems — premijų forma".

NIEKO SAU "PASITIKĖJIMAS TAUTA"

VILIUS BRAŽĖNAS

Nevienas sutiktas skaitytojas kėlė klausimą, ar Dirva gerai darė užleisdama tiek daug vietos Bronio Railos pasisakymui straipsniu "Nustebimo jau beveik neužtektų..." Kiek geras skonis ir vieta leidžia, manyčiau spaudoje reikia duoti pasisakyti ir "antrajai pusei". Priedu, jeigu redaktorius elgėsi pagal "duok pakankamai ilgą virvę" dėsni, šiuo Railos atveju, atrodo, neklydo. Jo pasisakymas smarkiai nuliūdino.

Daug įdomių dalykų prirašęs, "bičiulių" ant šakės iškilnotas, į balioną išpūstas žurnalistas, susidūręs su sava tautai gyvybiniai svarbiu klausimu, matomai nesugeba ar nenori atsiplėsti nuo egocentriškumo ir todėl nuklysta į pakluones nuo pagrindinio politinio klausimo stovinčio prieš išeivijos lietuvių. Jis yra: pakęsti Lietuvos okupanto rėmimą, tam panaudojant net mūsų pačių išteklis ir politinę veiklą, ar stengtis tai sustabdyti. Vienok jis iškėlė ir keletą įdomių, nors su šiuo klausimu mažai ką bendro turinčių, minčių. Joms atpažinti tenka, lyg dumblo dėmės, nukrapšyti "įžulius", "primityvumus", "dąsius arogantiškumus", "apgailėtinius vaipymusius", "feljetohinius reportažus", "svaičiojimus", "grubumus", "postringavimus apie menkniekius", "negližuotes", "nesuvokimus", "diletantus", "pretenzijas", "superkonservatyvius", "propagandos išpuolius", "extremistinius", "nesusipratimus", "pasimetimus ir nesiorientavimus", "bismarkus", "nepatriotiškas galvosenas", "iškrypusias, nepatriotiškas ir defetistines tezes", "nerimtas, donkichotiškas, birčinkų fraziologijas", "pasišiaušėlius", "užsispyrėlius", "atplaišas — atgyvenas" ir panašius Railos "stiliaus" (kaip jo "bičiuliai" tai pagarbiamai vadina) prasiveržimus. Į visą šį drabstymąsi atsakyti gaila laiko ir vietos. Pagaliau svarbu ne tai, ar visa tai atitinka man, bet — ar mano ir kitų keliamos ir mano ginamos mintys bei daromi siūlymai

mūsų išeivijos veiklai yra naudingi ar žalingi Lietuvos laisvės bylai ir laisvės principui apskritai? Ar jie atlaiko sąžiningą kritiką viešumoje?

Vienok, visą aną dumblą nukrapščius ir smegeninį "smogą" prasklaidžius, pasirodo, jog Railos buvo ne tik rašyta, bet ir galvota. Tačiau net keliais atvejais paašškėja, kad jis, nors, kaip žinome, moka rašyti, turi matomų sunkumų su skaitymu. Todėl jo galvota ne apie tai apie ką esmėje kalba prasidėjo ir apie ką aš Dirvoje rašiau.

Juk niekur nepasisakiau prieš liberalus (be kabučių), o tik prieš "liberalus" (su kabutėmis). Buvęs kilnus, už individo laisvę kovojęs liberalizmas yra išsigimęs į visagalią kolektyvizmo apaštalytę — "liberalizmą". Jis sakosi esąs liberalu, be kabučių. Reiškia tikru, kuris šiandien vadinasi konservatyviu. Gaila, kad jis tuoj pat, sekančiame sakinyje, užsidėjo gan ribias kabutes, atsistodamas drausmės sargyboje ir pareikalaudamas minties cenzūros: "Būtų metas laiku sudrausti tokių ideologinių diskriminacijų išpuolius Vlike ir tautinėje spaudoje..." Tai jau vargu ar suderinama net ir su JAV žodžio ir spaudos laisve. Tas tikrai neatitinka bekautinio liberalo sąvokai. Gi "sudrausminimas" nieko naujo ne tik tolimesnę praeitį prisiminus, bet ir šiandieniniame VLIKE: dar maždaug 1958–1960-aisiais metais politinio pranešimo metu Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, neatsargiai suabejojęs JAV State Departamento antikomunistinio nusistatymu, buvau sudrausmintas to paties valdybos nario, kuris Floridos seime drauge su Raila porą rezoliucijų pastalėn nuredagavo. Gi ten pat, Floridoje, kitas valdybos narys bendrame posėdyje bandė sudrausminti delegatą V. Semešką, kai ir šis pareiškė nepasitikėjimą State Departamento draugiškumu Lietuvos laisvės bylai. Tad Raila pavėlavo su grąšiniiais "diskriminacinėmis

nuotaikomis", "prieš extremistinių ideologijų išpažinėjus Vliko aplinkoje".

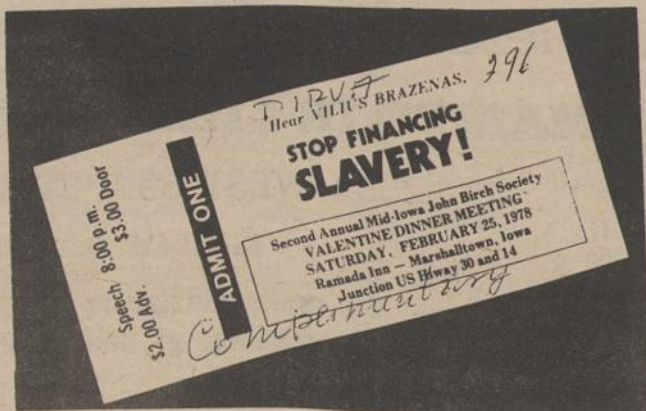
Kitas įrodymas, jog Raila turi vargo su skaitymu yra priskyrimas man pareiškimo: "pavergtųjų tautų vienintelė viltis yra Jungtinių Valstijų užsienio politikos krypties pakeitimas". Šisai V. Bražėno net juodom raidėm suformuluotasis veiklos išeivijos kelrodis nėra Bražėno, o konservatyvaus amerikiečio kolumnisto (atsargos generolo) Thomas A. Lane. Tai buvo aiškiai nurodyta net keliose mano straipsnio vietose.

B. Raila turi neginčijamą gabumą išeiti į kryžiaus karą prieš jo paties žurnalistiniais šiaudais prigrūstas iškamšas. Su iniršimu puola "nepatriotine galvose" liudijančią liūdną nepasitikėjimą savaisiais ir nevertinimą savosios tautos gyvą stingumą. Nežinia kur visa tai iškasė, bet tik jau ne šios plunksnos skiltyse.

Čia matomai jis vėl užkliūva už sunkumų išskaityti tai kas parašyta, ir todėl išeina, kad — viens į tvorą. kits į mieta. Juk buvo rašoma apie išeivijos politikos pagrindus, o ne apie "tautinės", kaip jo tai bando savo patogumui praplėsti. Gi man jo priskirtoje Thomas Lane citatoje klausimas yra dar labiau susiaurintas: ten aiškiai kalbama apie JAV politiką, o ne apie mūsų tautinę politiką. Todėl ir rašiau, kad minėtoji gen. Lane mintis "privalėtų būti mūsų visos politinės veiklos išeivijoje pagrindu ir kelrodžiu", o ne "tautinės politikos pagrindas". Net jisai pats, toje pat savo skiltyje, vos per tris pirštus aukščiau, mane cituoja rašant apie "politinę veiklą išeivijoje"... Ir susikalbėk, jei nori. Todėl netiesa, kad "netiesa", jog šis T. Lane pareiškimas yra, kaip rašiau, "dar niekieno užginčyti nebandyta tiesa". Raila jo minimame Akiračių straipsnyje pasirinko (vėl patogiai) tai užginčyti "tautinės politikos" pagrindu, gi mano čia buvo kalbama apie išeivijos, apie JAV užsienio politiką.

Jis atkakliai ir gan iškakliai kovoja su kita jo paties sukurta ideologine iškamša — su "nepasitikėjimu savo tautos jėgom ir garbei", kurio jis nei pro mikroskopą neužtikto mano kalbose, raštuose ar jį taip sujaudinusiose Floridos svarstybose. Priešingai! Visa tai pagrįsta giliu, nepalaužiamu pasitikėjimu savos tautos gyvastingumu, dvasine jėga, kovingumu, nesulyginama meile laisvei ir susižavėjimu didvyrišku laisvės siekimu tenai, okupacijoje. Todėl yra tikima, kad viso to esama gerokai išlikę net ir mūsų tautos

(Nukelta į 8 psl.)

Tie kurie nori pasiklausyti Viliaus Bražėno paskaitų, turi mokėti po 3 dol. Ar daug turime tokių paskaitininkų, kuriuos norėdami išgirsti, amerikiečiai pirktų bilieta...

KONFERENCIJA DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ

Praejusio vasario 27 ir 28 d. Washington, Valstybės Departamento patalpose, buvo sukviesta konferencija aptarti Amerikos užsienio politikai žmogaus teisių reikalais. Į ELTOS klausimus apie tą konferenciją atsakė joje dalyvavęs Vincas Rastenis.

— Koks buvo tos konferencijos turinys?

— Pirmą dieną buvo paliestos keturios temos: Amerikos užsienio politikos prioritetai 1978 metais, žmogaus teisių klausimo vieta užsienio politikoje, žmogaus teisės ir tarpvalstybinės organizacijos, Belgrado konferencija.

— Kaip tie dalykai buvo svarstomi?

— Atitinkami Valstybės Sekretoriaus pavaduotojai ar padėjėjai temas labai trumpai referavo ir paskui atsakinėjo į dalyvių klausimus, pastabas ir nuomones. Anksčiau, panašiose konferencijose dalyvavęs, A. Gureckas sakė, kad tada (Kissingerio laikais) pareigūnai daug primygtiniau indoktrinuodavę dalyvius, labai mažai laiko tepalikdami jų klausimams ar pasisakymams. Dabar buvo atvirkščiai: pareigūnai mažai kalbėjo, daugiau klausėsi visuomenės balso.

— O kas gi buvo tie visuomenės balso reiškėjai?

— Jei genys margas, tai ši konferencija buvo dar magesnė savo dalyviais. Kviestų ir iš anksto įsiregistravusių sąrašė buvo 451. Atvykusių buvo gal koku šimtu mažiau. Tai buvo įvairiausių visuomeninių organizacijų bei institucijų veikėjai iš visos Amerikos. Žinoma, daugumas buvo iš rytinės kontinento pusės. Stiprus nušimtis buvo ryteuropinių tautinių organizacijų veikėjų. Palyginti nedaug buvo afrikinės kilmės etnikų, kiek daugiau buvo ispanikų,

nedidelė, bet stipriai inteligentiška buvo indėnų grupė. Lietuvių buvo daugiau kaip tuzinas: penki ar šeši iš Bendruomenės, du chigaškiškai iš Tarybos, po vieną ar porą iš Religinės šalpos, Vyčių, Alumnų ir t.t. Vienas lietuvis buvo kaip Amerikos tautinių grupių konfederacijos pirmininkas.

— Kuo vadovaujantis pasirenkami į tokias konferencijas kviečiamieji?

— Neklauskit, nes pats kvietimą gavau, kaip lietaus lašą iš visai giedro dangaus. Žiūrint į tą dalyvių margumą, atrodė, kad rengėjai pasirinko organizacijas ir asmenis, apie kuriuos buvo kaip nors patyrę, kad jie gali domėtis žmogaus teisių problemomis.

— Grįžtant prie turinio: kas dėjos antrąją konferencijos dieną?

— Iš ryto buvo kedenamos dar trys temos, liečiančios žmogaus teisių ryšį su Amerikos ūkine bei karine parama "trečiojo pasaulio" šalims, su politinių pabėgėlių problemomis ir su Amerikos interesais apskritai. Paskui buvo susikirstyta į keturias sekcijas, kur kiekvienoj konkrečiau kalbėtasi apie žmogaus teisių bėdas Afrikoje, Azijoje, Europoje ir Lotynų Amerikoje. Popiet — kitos keturios sekcijos: apie žmogaus teisių gynimą bei įgyvendinimo akciją, apie jų aiškinimą piliečiams, apie disidentų bei žmogaus teisių gynimo aktyvistų vaidmenį ir apie žmogaus teisių gynimą bei įgyvendinimą Jungtinėse Valstybėse. Lietuviai daugiausia dalyvavo Europos, o paskui — disidentų vaidmens sekcijose. Po to, bendrame posėdyje, buvo pateikta sekcijose vykusių diskusijų peržvalga ir jose sutartos rekomendacijos.

Lietuvių tautos, Lietuvos katalikų ir paskirų Lietuvos žmonių teisių lažymus girdėjom minimus tikrai daugiau kartų, negu mūsų ten buvo. Girdėjom valdžios atstovų, kitų referentų ir visuomenės atstovų nelietuvių pareiškimuose. Todėl

mums nebeatrodė reikalinga ar prasminga dar ir savo dvylekais būtinai aiškinti jau pakankamai gerai primintus ir paaiškintus dalykus. Ypač, kad girdėjom kalbėtojų, nors ir nelabai tvarkingai, bet labai uoliai kartojančių ką tik kitų jau pasakytus, jiems prie širdies, dalykus.

Konkrečiai, girdėjau tik tris mūsų šiuos viešai konferencijoj prabilusius. Bendruomenės pirmininkas A. Gečys disidentų vaidmenį svarstiusioje sekcijoje patarė pasiūlyti Valstybės Departamentui, kad sudarytų tiems reikalams stebėti patariamąjį organą (advisory council), sudarytą iš parinktų nevaldinių organizacijų atstovų. Pasiūlymas buvo priimtas. Vėliau paaiškėjo, kad ir kitose sekcijose buvo iškeltas panašus sumanymas.

Vyčių atstovas, berods iš Washingtono, ilgokai ir per smulkmeniškai pasakojo apie kliūtis, savo sutiktas, besilankant Lietuvoje savo kilmės šaknų ieškoti. O mūsų etninių grupių konfederacijos pirmininkas išdėstė skundą, kad ryteuropiniai pabėgėliai ir mažumos iš baltųjų etninių grupių negaunantys lygių privilegijų su kitomis mažumomis. Kadangi toks pareiškimas buvo padarytas po Imigracijos komisioneiaus pranešimo, tai atsakymas į tai buvo — atleiskite, aš rūpinuos imigruojančiais pabėgėliais tik ligi jie pasiekia Ameriką, o paskui jų eventuali globa įmanoma kitų institucijų kompetencijoj.

Baigiamojo pobūvio metu, gal ir kitomis progomis, mūsų šiuos matėsi ir kalbėjosi su senais ir naujais pažįstamais iš Valstybės Departamento, bet tai jau nebuvo "on the record", kaip buvo konferencijos posėdžiai. (Elta)

OPPORTUNITY TO WORK & LIVE IN SUNNY TUSCON
AIRCRAFT ELECTRICIANS
SHEET METAL MECHANICS
Must be experienced in heavy transport aircraft.
ALSO NEEDED
LICENSED AIRCRAFT INSPECTOR (AI)
Top wages. Liberal benefits. Immediate employment. Apply call or write to:
HAMILTON AVIATION
P. O. Box 11746
Tuscon, Arizona 85734
or call 602-294-3484
Ask for Mr. Rose, Chief Inspector (10-19)

The Andersons, a dynamic Mid West company with sales in excess of \$600 million dollars, a history of steady growth in the Agribusiness field, and a unique philosophy and concern for its responsibilities to customers, community and employees has the following, challenging career opportunities available:

ELECTRICAL MAINTENANCE SUPERVISOR

You will be responsible for planning, scheduling, supervising, coordinating, and evaluating all electrical maintenance activities, and installations for facilities in Maumee and Toledo.

Interested applicants should have 5 to 7 years previous electrical experience with 2-3 years background in electrical supervision. Electronics experience would be most helpful.

ELECTRICAL MAINTENANCE

You will be responsible for performing preventative, routine and emergency maintenance tasks, scheduling major overhauls and new installation work on all electrical systems. Applicants must be experienced in complex electrical trouble shooting and repair and have a basic understanding of electronic and sophisticated circuitry.

The Andersons offers an excellent compensation program, a comprehensive company paid benefits program that includes a liberal profit sharing plan plus growth potential. For immediate action please direct your resume and salary requirements in confidence to:

MICHAEL R. HANCOCK
(Employment and Benefits Mgr.)

P. O. Box 119
Maumee, Ohio 43537
893-5050

An Equal Opportunity Employer

(11-12)

WANTED: SKILLED TURBINE BLADE MEN

Needed immediately six skilled turbine-steam path mechanics with experience in reblading steam turbine rotors.

We offer a high pay scale, excellent benefits, including medical insurance, good retirement program, and savings plan.

Excellent working conditions in modern machine shop complex near Charleston, W. Va. Direct inquiries to Personnel Department, Central Machine Shop, P. O. Box 4000, St. Albans, West Virginia 25177, (304) 755-8241.

We Are An Equal Opportunity Employer

(11-12)

NIEKO SAU...

(Atkelta iš 7 psl.)

atlūžusioje šakoje — švelniame, ekonominiame trąšiamame laisvės klimato išlepinioje išėivijoje. Tuo remiantis ir "svalčiojama (kaip B. Raila mano) apie užmojus "įtaigoti" didžiųjų valstybių užsienio politikos kryptį". Išėitų, kad neva tai patriotišku pasitikėjimu sava tauta persisunkęs Raila galvoja airius, žydus, rusus, hotentotus esant daug pranašesniais už lietuvius ir todėl mums nurodo reikalą palikti vien politikos krypties įtaigojimą anų valiai ir užgaidoms. Nieko sau "pasitikėjimas"! (Bus daugiau)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

■ Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

LIETUVIŲ FONDAS SKIRSTO PELNĄ

Lietuvių Fondo vadovė š. m. kovo 8 d. Jaunimo Centro kavinėje, Chicagoje, sušaukė kultūrininkų ir spaudos žmonių informacinį susirinkimą. Šio susirinkimo tikslas buvo ne tik informuoti lietuvių visuomenę apie Lietuvių Fondo veiklą ir pasiektus rezultatus, bet taip pat išgirsti nuomones apie pelno paskirstymą.

Susirinkimą atidarė ir jam vadovavo valdybos pirmininkas dr. Antanas Razma. Trumpą pranešimą padarė Tarybos pirm. dr. Gediminas Balukas. Jis pažymėjo, kad Lietuvių Fondo pradininkas ir uolus vykdytojas yra dr. A. Razma. Jis per 18 Fondo gyvavimo metų yra ar buvo vienos ar kitos institucijos pirmininkas ir neatlaidžiai vykdė Lietuvių Fondo kapitalo ugdymą. Džiaugėsi visų sutartina ir vieninga veikla. Lietuvių Fonde nėra jokio skilimo ir dirbame visų lietuvių gerovei.

Valdybos pirm. dr. A. Razma painformavo, kad Fondo valdyba nuolat atjaunėja naujais nariais. Vietoj pasitraukus Jono Evans ir mirusio pulk. A. Rėklaičio, yra pakviesti šie asmenys: dr. Mindaugas Vyngantas ir teisės studentas Saulius Kuprys. Džiaugėsi jaunųjų talka ir dėmesiu Fondo tikslams. Pažymėjo,

kad Valdyba darniai dirba su Taryba ir kitom institucijom.

Informacijos vadovas Vladas Būtėnas patiekė raštu suglausta pranešimą apie Lietuvių Fondo augimą, pajamas, išlaidas ir pelno skirstymą.

Investavimo Komisijos pirm. Povilas Kilius apžvelgė bendrą ūkinę ir ekonominę padėtį ir staptelėjo prie Lietuvių Fondo investavimų. Šiuo metu daugiau domimasi valdžios bonais bei taupymo ir skolinimo bendrovėmis, kurie moka pastovų ir ne taip mažą nuosimtį. Taip vadinamose common akcijose šiandien yra 27% viso kapitalo arba apie 350,000 dol. Siekiama šį kapitalo investavimo būdą sumažinti iki minimumo arba ir visai iš jo išeiti, bet tai nėra taip lengva, norint turėti nuostolių. Infliacijai išvengti, galvojama dalį kapitalo investuoti į žemę, bet šiuo metu gaunami prašymai paremti liet. reikalus, neleidžia to padaryti. Kaip žinome, žemė nėra nei dividendo nei palūkanų, tad gale metų nebūtų ką skirstyti lietuviškiems reikalams. Šiuo metu Fondo kapitalo padėtis nėra bloga, ką rodo išvestas pelnas, bet spekuliatyvinės akcijos, įgytos prieš keletą metų, jei šiandien būtų realizuotos, atneštų nuostolį. Po tam tikrą kiekį nuostolingų akcijų stengiamasi

atsikratyti ir gautas sumas perinvestuoti pelningiau.

Pelno skirstymas

Pats įdomiausias ir aktualiausias pranešimas buvo Pelno skirstymo komisijos pirmininko dr. Kazio Ambrozaičio ir sekretoriaus Vytauto Kamanto. Uždirbti pinigą yra sunku, bet jį atsakingai paskirstyti — taip pat nelengva.

Pelno skirstymo komisiją sudaro 6 asmenys: 3 skyria Lietuvių Fondas ir kitus 3 — JAV LB krašto valdyba. Praėjusiais metais komisiją sudarė: Lietuvių Fondo atstovai — pirm. dr. K. Ambrozaitis, dr. P. Puzinas ir sekr. V. Kamantas, LB — J. Gaila (Kultūros Tarybos pirm.), L. Germanienė ir Br. Juodelis (Švietimo Tarybos pirm.).

Pelno skirstymo komisija turėjo tris ilgus oficialius posėdžius, kurių metu buvo skirstomi pinigai. Prieš skirstant, buvo daug pokalbių ir diskusijų laiškais, asmeniškais susitikimais ar telefonais.

Pelno skirstymas vykdomas prisilaikant šių gairių: a) atsižvelgiama į Lietuvių Fondo Tarybos ir suvažiavimų nutarimus bei pageidavimus; b) vykdoma aukotojų valia (atskiri fondai); c) laikomasi tokios proporcijos:

30% švietimo reikalams, per švietimo tarybą; 30% Kultūros reikalams, per Kultūros tarybą; 20% Lietuvių Fondo spec. projektams ir 20% kitokiems reikalams, pagal prašymus.

Taigi, pelno skirstymo komisija nėra visiškai laisva, bet turi prisitaikyti nustatytų gairių. Didžiausia suma teko švietimo Tarybai, pagal patiektą sąmatą — \$20,650, PLB švietimo reikalams — \$6,000, JAV Kultūros Tarybai — \$7,000, LKMA — \$4,000, Lituanistikos Institutui — \$7,500, iš jų \$5,000 Lietuvos istorijai ruošti (viso numatyta \$15,000). Atskirose pozicijose paskirta po \$1,000 ar \$1,500 įvairioms knygoms leisti, sudaro gana stambią 11,500 dolerių sumą. Prie šios sumos reikėtų pridėti LKMA paskirtus 4000 dol. knygoms leisti. Taigi, įvairiems leidiniams leisti paskirta net 15,500 dol. Dalis leidinių yra dokumentiniai ar istoriniai, bet dalis tik šiaip sau autorių kūriniai, kuriems išleisti reikėtų paieškoti kitokių šaltinių.

Su Lietuvos istorijos ruošimu Lietuvių Fondui nesi-seka. Pagal pirmąją sutartį išleista \$9,325, bet knygos iki šiol nepasirodė. Dabar sutarta su Lituanistikos Institutu ir praėjusiais metais išmokėta \$5,000, o per kitus 2 metus bus išmokėta dar \$10,000. Kada Lietuvos istorija pasirodys?

Yra ir neišnaudotų fondų, pav. J. Krukonio kapitalo atnešti nuosimčiai neišna-

LIETUVIŲ OPERA

stato

Verdi 3 veiksmų operą

NABUCCO

SPEKTAKLIAI:

1978 m. balandžio 1 d., 8 val. vak.,
balandžio 2 d., 3 val. popiet,
balandžio 8 d., 8 val. vak.

MARIJOS MOKYKLOS AUDITORIJOJE,
67 ir S. Californija Ave., Chicago, Ill.

BILIJETAI:

Vaznelių prekyboje — Gifts International.

2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629. Telefonas: 471-1421

Prašome bilietus įsigyti iš anksto

Visus kviečia atsilankyti

LIETUVIŲ OPERA

doti, nes neatsirado nustatytoms sąlygoms prašytojų. Ar neįtildytų į Krukonio fondą PLJS ruošiamos kasmetinis lituanistikos seminaras. Jis yra išlaidingas ir išlaidoms padengti ieškoma įvairių būdų, eikvojant energiją ir laiką. Šis fondas kiekvienais metais neš pastovias palūkanas ir duos gana solidžią sumą pelno. Reikėtų pro testatoriaus nustatytas sąlygas praveisti lituanistikos seminaro klausytojus ir dėstytojus, kaip bibliiniame aprašyme "kurbanugarį pro adatos skylutę".

Buvo paduoti 64 prašymai 354,000 dol. sumai. Daliai ar pilnai patenkinti 34 prašymai bendrai \$71,815 sumai ir \$1000 iš 1973 m. pelno. Atmesta 18 prašymų ir perkelta 1978 m. — 12 prašymų. Šiais metais Pelno skirstymo Komisija numato turėti bent 5 posėdžius ir dalimis tenkinti prašymus. Pelno Skirstymo Komisijos nutarimus turi patvirtinti Lietuvių Fondo Taryba.

Pelno Skirstymo Komisija buvo paruošusi raštu smulkia darbų apžvalgą ir pridėjusi visų prašytojų sąrašą, kurį gavo spaudos atstovai. Tai kruopštaus sekretoriaus V. Kamanto nuopelnas.

Informacijos vadovo Vl. Būtėno paruoštoje informacijoje randame daug statistinių davinių.

1977. XII. 31 d. pagrindinis kapitalas \$1,431,601.00. Per 1977 metus paaugo — \$216,571.00. Gauta pajamų \$99,700, grynas pelnas — \$80,430. Paskirstyta — \$71,815.

Narių yra 4416, realizuoti 28 testamentiniai paliki-

mai, o viso turima 59 testamentai. Jono Krukonio palikimas pasiekė \$143,037 ir įjungtas į 1977 metų kapitalo padidėjimą.

Visuotinas Lietuvių Fondo narių suvažiavimas (XV) įvyks š. m. gegužės 6 d. Jaunimo Centre, Chicagoje.

Visi vadovybės pranešimai, ypač Pelno Skirstymo, sulaukė platesnių ar siauresnių diskusijų ir paklausimų. Lietuvių Fondo vadovybė norėjo ir tikėjosi gausio kultūrininkų dalyvavimo ir nuomonių pareiškimu. Kultūrininkų klausimais daugiausia kalbėjo Lituanistikos Instituto atstovas prof. dr. T. Remeikis. Pasigėsta kitų kultūrininkų ir redaktorių. Dalyvavo vos keli spaudos atstovai, bet nesimatė redaktorių ir kitų sričių informacijos vadovų.

Beje, prisiminus informacijos reikalus, buvo iškeltas nevienodas spaudos traktavimas. Viena spaudos dalis čia pateikta medžiagą jau buvo paskelbusi dar prieš šį susirinkimą, o kitiems tik dabar tenka savo skaitytojus informuoti. Valdybos pirm. dr. A. Razma užtikrino, kad daugiau tokių dalykų nepasikartos.

Susirinkimas pasisakė už paramai gauti prašymų skelbimą ir jų diskutavimą spaudoje. Tada susidarys aiškesnės nuomonės apie paramos reikalingumą ir Pelno Skirstymo Komisijai bus lengviau spręsti.

Taip pat susirinkusieji pritarė vadovybės siūlymui, panašius diskusinius susirinkimus šaukti bent porą kartų metuose, neskaitant metinio apyskaitinio suvažiavimo.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA nuo \$741.00
IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

VIENOS SAVAITĖS:

balandžio 25	gegužės 7
balandžio 29	gegužės 9
gegužės 4	rugsėjo 17

rugsėjo 22

DVIEJŲ SAVAIČIŲ:

MASKVA, VILNIUS, LENINGRADAS, BRIUSELIS	
gegužės 28	liepos 16
birželio 11	rugpiūčio 6
liepos 2	rugsėjo 3
gruodžio 22	

Visos grupės skris su nuolatiniais lėktuvu skridimais — NE CHARTERS, aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų.

Prie grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

Dėl GRUPINIŲ KAINŲ, galiojančių išvykimo laiku, kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL

Baltimorės lietuviai

RADIJO VALANDOS SUKAKTIS

Baltimorės lietuvių radijo balsas, pradėtas 1948 m. sausio 11 d., dviejų čiagių, Alberto Juškaus ir Juozo Ruzgos, pastangomis, kiekvieną sekmadienį be pertraukos skamba jau 30 metų. Po pirmutinių penkerių metų J. Ruzgą pakeitė pokario ateivis Kęst. Laskauskas. Pradžioje būdavo tik pusvalandis, dabar jau trunka visą valandą. Per pastaruosius 25 metus abu vadovai liko tie patys, tik keletą kartų reikėjo kilnotis iš vienos stoties į kitą.

Užsitikrinti stipresnį piniginių išteklių kasmet sausio mėnesį rengiamas Radijo Valandos vakaras. Anksčiau šiam tikslui kas vasarą surengdavo dar ir gegužinę. Į vieną tokį pikniką prieš 20 metų buvo suplaukę net 1100 žmonių. Padidėjus sklypo nuomos išlaidoms ir sumažėjus lankytojų skaičiui, gegužinių jau keleri metai atsižadėta. Iš viso jų būta, berods, 17.

Radijo Valanda, remiama klausytojų aukomis, tvarkosi visai savarankiškai, nepriklausydama jokiai organizacijai ar globos komitetui. Sukaktuvinio vakaro programą sausio 14 d. abu vadovai pradėjo trumpomis savo pratarmėmis. Alb. Juškus nesitikėjęs, kad Lietuvių Valanda taip ilgai galėsianti išsilaikyti. Jo tikslas buvęs palaikyti gyvą savo tėvų kalbą. Dėkojo visuomenei, kad visą laiką Radijo Valandą rėmė savo aukomis. Gausus į vakarą susirinkimas parodė, kad baltimoriečiai nori, kad Lietuvių Valanda ir toliau gyvuotų.

K. Laskauskas priminė, kad Radijo Valanda bent kartą savaitėje sutraukia tautiečius po vienu stogu, sudarydama tarsi lietuviškos dvasios židinėlį. Savosios pastogės idėja sumaniai išreikšta plastikiniame K. Laskausko piaustinyje, tarsi skulptūrėlėje, kurios pagrinde romėniški skaitmenys XXX vaizduoja 30 Radijo Valandos metų: ant jų remiasi lietuvių kaimo gyvenamo namo stogo galas su kraigo žirgeliais. Ši įprasminata puošmena buvo išdėliota ant svečių stalų; eidami namo, jie galėjo fi-

gūrėlę parsinešti atminimui.

Sukaktuvininę Radijo Valandą pasveikino gyvu žodžiu Baltimorės Lietuvių Draugijų Tarybos pirmininkė adv. E. Armanienė, pabrėždama didelę Radijo Valandos svarbą Baltimorės lietuviams. Bendruomenės vardu už susirgusį jos pirmininką Vyt. Eringį pasveikino J. Kazlauskas, palinkėjęs Radijo Valdybai tęsti dar bent 30 metų.

Abiems vadovams daug padeda ir jų žmonos — Angelė Juškvienė ir Liucija Laskauskienė. Vakaro metu jos buvo pakviestos pasirodyti scenoje, kur joms pristigta po gėlę. Ang. Juškvienė, čiagimė lietuvaite, jau keleri metai talkina, įsiterpdama į Radijo Valandą. Stoties pertraukos (station break) metu ji angliškai praneša stoties pavadinimą (šiuo metu: WITH-FM), paskui taisyklingai lietuviškai ir aiškia tartimi skelbia Valandos paskirtį: "Radijo Valanda Lietuviams palaiko lietuvių Baltimorės ir Washingtono aplinkėje".

Dabar į Radijo Valandą įveda pagarsėjęs visoj Amerikoje baltimoriečių sportininko Jono Jonaičio pasveikinimas. Kai tik sukskamba "Lietuva brangi" melodija, pasigirsta balsas: "Labas. This is John Jonaitis speaking for the Lithuanians and the oppressed people of Lithuania behind the Iron Curtain, the land of my forefathers".

Sukakčiai šauniau atžymėti atsikviestas kanadiškis dainininkas Vac. Verikaitis. Nuo 1952 m. Baltimorėje jis koncertuoja jau bene šeštąjį kartą. Tautinės Sąjungos skyriaus dviejuose renginiuose jis čia lankėsi su "Aido" choru. Yra menininkų, daugiau ar mažiau talentingų ar iškilių savo srityje, tačiau ne visi jie publikos lygiai mėgiami. Kai dainininkas į tą patį miestą protarpiais vis ir vis kviečiamas, reiškia: jis ten mėgiamas ir laukiamas. Kas sudaro V. Verikaitio populiarumą? Šalia malonaus, lengvai plaukiančio, baritono labai natūralūs, laisvi judesiai scenoje, gera dainininko išvaizda ir iš jo sklindas jaukumas — nulemia jo patrauklumą.

Trimis išėjimais solistas, fortepionu palydimas Jono Govėdo, padainavo 14 dalykų: A. Kačanausko "Ten kur Nemunas banguoja", K. V. Banaičio "Pabėk, bėreliai", V. Klovos "Rudenio ari-muos", A. Kačanausko "Tų mergelių dainavimas", St. Šimkaus "Tinginė boba", St. Šimkaus "Išėjo tėvelis į žalią girėlę", St. Šimkaus "Kur bakužė samanota", J. Tallat-Kelpšos "Žaliojoj lankelėj", V. Klovos Udrio dainą iš operos "Pilėnai", P. Tosti "Tavęs nebemyliu", R. Planquette Gasparo ariją iš operos "Kornevilio varpai", A. Dvožako "Namo", Flargo iš "Naujojo pasaulio" simfonijos), R. Planquette: markizo arija iš operos "Kornevilio varpai" ir A. Raudonikio "Lauksiu tavęs ateinant".

V. Verikaitiui būdingas jautrus lyriškumas ir stiprus dramatiškumas. Ypač nuoširdžiai išgyvendamas, padainavo "Kur bakužė samanota". Po paskutinės programos dainos "Lauksiu tavęs ateinant", kurią sakė skirias visoms salėje esančioms ponoms ir panelėms, publikoje kilo didelis sujūdimas: "bis" šūkčiojimas ir trepsėjimas.

Du dalykų padainavo virš programos: ištrauką iš "South Pacific" (angliškai) ir ariją iš Čaikovskio operos "Pikų Dama".

Nors dainininkas, kiekvieną kartą išėjęs scenon, vis turėdavo lūkuriuoti, kol publika pagaliau nurims, bet paklaustas, kaip laikosi baltimoriečiai klausytojai, atsakė "Labai gerai". Nežinia ar iš mandagumo taip atsiliepta, ar gal kitur publika dar neramesnė?

Ne vieną baltimoriečių domino, kodėl V. Verikaitis atsisakė vadovavęs "Aido" chorui ir po 8 metų darbo savo pareigas perdavęs J. Govėdui. Sakėsi esąs per daug apsikrovęs kitais darbais: dėstas muziką vienoje Kanados mokykloje, o svarbiausia priežastis buvo, kad jam pavesta suorganizuoti Dainų šventę š. m. liepos 2 d. Toronte. Jau esą užsiregistravę 39 chorai, tarp jų ir Baltimorės vyrų choras "Daina". Tarp kitų dalykų naujovė būsianti iš 35 muzikantų susidedas estų orkestras, kuris grosiąs liet. maršus. V. Verikaitis prasitarė, kad ši dainų šventė ar tik nebus paskutinė, nes apskritai lietuvių chorai silpnėja...

Sukaktuvinis Radijo Valandos vakaras visais atžvilgiais buvo sėkmingas: žmonių prisirinko gražus būrys, ypač daug, net ir kitataučių jaunimo, solistas nieko neapvylė. Nemažai sumesta aukų Radijo Valandai. Tik gaila, kad Valandos vedėjai nepasirūpino savo 30 metų ištvėrimo ir lietuvių bei didžiai nuopelnin darbo pėdsakus palikti istorijai bent kukliame

LOS ANGELES

KREDITO UNIJOS METINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių kredito unijos (kooperatyvo metinis susirinkimas įvyko Lietuvių tautiniuose namuose (3356 Glendale Blvd., Los Angeles), vasario 26 d. Iš pirmininko A. Kiršonio pranešimo paaiškėjo, kad unijos aktyvai ir pasyvai praėjusiais metais padidėjo \$71,810. Narių indėliai padidėjo \$68,427, paskolos — \$60,068 (iki šio laiko 1978 m. vėl padidėjo \$33,710). Dividendo nariams išmokėta 6½%. Pirmininko žodžiais, nors negalime pasigirti sparčiu unijos augimu, bet balansai rodo tvirtą finansinę padėtį, nes garantijų ir rezervų fonduose yra \$62,509. Pagal turimą kapitalą paskolų suma galėtų būti didesnė; pagrindinė priežastis yra nepalankūs įstatymai, kurie suvaržo nekilnojamo turto paskolų išdavimą, apribojant \$10,000 vienam nariui ir šeimai \$20,000. Taip pat paskolos, garantuotos nekilnojamo turto, negali viršyti 40% visų išduotų paskolų. Paskolų dydį riboja ir kredito unijos finansinis pajėgumas. Kredito unijai išaugus iki 1 milijono dolerių, jau leidžiama asmeniui išduoti \$12,000, o finansiniai pajėgesnės kredito unijos gali išduoti dar didesnes sumas. Jei sutartinai visi dirbsime, sakė pirmininkas, ir nepradėsime priemiesčiuose steigti daugiau kredito unijų, tai tokį pajėgumą pasieksime. Pažymėtina, kad yra išleistas įstatymas, kuriuo reikalaujama santaupas asmenų, per 7 metus nedarančių jokių operacijų, išimant ar įdedant į sąskaitą, ir nepalikant tuo reikalu ryšių su kredito unija, pervesti Kalifornijos valstybės kontrolieriaus žinion. Nariai pakeitę adresus turi tuojau pranešti kredito unijai, kad galima būtų palaikyti ryšius.

Smulkia apyskaitą pateikė išdininkas B. Dūda. Unijos balansas pasiekė \$591,061. Investicijos ir paskolos \$567,489. Narių įnašai — 512,762. Pajamų turėta \$49,137. Gryno pelno \$35,563, iš kurio perkėlus į garantijų fondą įstatymų numatytą procentą, likusi suma išmokėta nariams taupytojams. Kredito unija duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2000, taip pat apdraustos ir paskolos iki \$10,000, išskyrus nekilnojamo turto. Narių metų gale buvo 476.

spausdinėlyje, kaip čia kasmet, paminint Vasario 16-tąją, pasigamina Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba.

Iš kredito komiteto pranešimo, kurį padarė jo pirmininkas A. Valavičius sužinota, kad komitetas turėję 40 posėdžių, kuriuose apsvarstė ir patvirtino: automobiliams pirkti 14 paskolų, nekilnojamam turtui pirkti 3 ir asmeniškų paskolų 39, iš viso \$215.110 sumai.

Priežiūros komiteto pirm. K. Prišmantas savo pranešime paminėjo, kad pagal Kalifornijos kredito unijų įstatymą unijų priežiūra yra labai griežta. Priežiūros komitetas mažiausia du kartu metuose tikrina knygas ir dokumentus ir vieną kartą išsiuntinėja laiškus, tikrindamas paskolų ir indėlių balansus. Pagrindinį patikrinimą daro ir Korporacijų departamento revizoriai kiekvienų metų pradžioje. Priežiūros komitetas konstatavo, kad knygos ir pateisinamieji dokumentai rasta tvarkoje.

Susirinkimo dalyviams pasisakius dėl pranešimų, finansinės apyskaitos buvo patvirtintos. Po to sekė rinkimai. Į valdybą, pasitraukus A. Valavičiui, buvo išrinktas V. Aleksandrūnas ir perrinkti B. Dūda ir I. Medziukas; į kredito komitetą nekandidatuojo B. Dūda, naujai išrinktas P. Butkys ir perrinktas I. Medziukas; į priežiūros komitetą perrinkta K. Prišmantas.

Po susirinkimo buvo vakšės: kava ir užkandėliai. Susirinkimo dalyviai dar ilgai dalinosi įspūdžiais ir tęsė privačius pasikalbėjimus.

Susirinkimui pirmininkavo A. Kiršonis, sekretoriavo M. Prišmantas. Ig. M.

WANTED JOURNEYMEN
OR 1ST CLASS SKILLED

- BRIDGEPORT MILL
- LATHE OPERATORS
- JIG BORE OPERATORS
- HARDINGE OPERATOR

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance. Medium-sized West Side Shop. Aircraft Prototype work. Full benefits. Top wages, overtime. Apply in person 9-5.

PARK MANUFACTURING

25851 TROWBRIDGE
INKSTER, MICH.

1 blk. S. of Michigan Ave.
off Beach Daly

(11-13)

WANTED JOURNEYMEN
OR

1ST CLASS SKILLED

TOOL MAKERS

OR

MACHINISTS

Who can set up work from blue prints and close tolerance. With plastic extrusion experience.

FOR ALL SHIFTS.

Salary commensurate with experience & ability and fringe benefits.

CALL OR WRITE.

INDUSTRIAL PLASTICS

SPECIALITIES

570 CLEVELAND STREET

CHELSEA, MICHIGAN 48118

313-475-8637

(7-13)

EXTRUSION SUPERVISOR

A North Dallas Manufacturer of insecticides and animal health products is searching for the person with 4+

years experience in plastics profile extrusion supervision. Must be excellent people, handler and motivator.

Apply only if you have the above qualifications. By sending resume containing salary history and requirements to:

PERSONNEL ADMINISTRATOR

ZOECON INDUSTRIES

12200 DENTON DRIVE

DALLAS TEXAS 75234

E. O. E.

(11-20)

TOOLING ENGINEER

LOCAL AUTOMATIC STAMPING DIVISION HAS IMMEDIATE NEED FOR EXPERIENCED INDIVIDUAL CAPABLE OF ASSUMING THE COORDINATION AND SUPERVISION OF DIE MAINTENANCE PROGRAM FOR 3 SHIFT OPERATION. EXPERIENCED WITH LARGE PRESSES AND RELATED DIES REQUIRED.

COMPANY PAID RELOCATION.

SEND RESUME INCLUDING SALARY REQUIREMENTS TO:

ANDERSON BOLLING MANUFACTURING CO.

910 S Eisenhower Drive

Goshen, Ind. 46526

(10-12)

CAPE COD

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Vasario 26 d. Centerville bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos už žuvusius kovoje dėl Lietuvos laisvės. Po to, 2 val. po pietų Cape Codo apylinkės lietuviai susirinko E. ir R. Janulaičių namuose.

Minėjime dalyvavo gausus būrys lietuvių. Džiugu buvo stebėti, kad ir JAV gimę, augę ir subrendę Lietuvos sūnūs ir dukros rado laiko ir reikalo minėjime dalyvauti. Jie atsirado ne atsitiktinai, bet juos atvedė į minėjimą kraujo balsas "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt." Pradžią tam padarė lietuvaitė J. M. Haring, paskelbdama Cape Cod Times laikrašty, kad ieško lietuvių kraujo (heritage) žmonių. Pasėkoje, to LB Cape Cod apylinkė padidėjo 6 naujais nariais. Ačiū jai už sumanymą.

Minėjimą pradėjo ir pravėdė pirm. E. Bliudnikas. Tylos minute pagerbus žuvusius dėl Lietuvos laisvės, pirm. E. Bliudnikas trumpais turiningais sakiniais atpasakojo Lietuvos valstybės darbus ir atsiekimus, tarp dviejų pasaulinių karų. Savo žody pirm. E. Bliudnikas ypatingai pabrėžė tas kančias, kurias teko pakelti antrojo karo metu lietuvių tautai. Lietuvių tauta ir šiandien tas kančias kenčia, nes rusų okupacija dar tebesitęsia. Lietuvių tikslas yra, buvo ir bus Nepriklausoma Lietuva.

Kas gi darytina, kad to pasiekti. Atsakymas aiškus. Pirmia, visomis jėgomis turime remti visas organizacijas dirbančias Lietuvos išlaisvinimui. Antra, turime remti rusų okupacijos. Trečia, turime dėti pastangų, kad JAV vykdomoji valdžia vykdytų Kongreso rezoliuciją numeris 416, t. y. keltų tarptautiniame forume Pabaltijos valstybių okupaciją.

Ta prasme minėjimo dalyvių įgaliota LB Cape Codo apylinkės valdyba pasiuntė atitinkamas rezolucijas JAV prezidentui, valstybės sekretoriui, senatoriams Brooke ir Kennedy, kongresmanui Studs ir Lietuvos atstovui dr. Bačkiui.

Po pertraukos trumpą žodį tarė inž. dr. J. Gimbutas. Jis pareiškė, kad ne daug ką norėtų pridėti prie pirm. Bliudniko pareiškimų minčių, gal tik tai, kad neužtenka paminėti, kad Lietuvos valstybė yra sena, reikia būtinai visur, visiems skelbti, kad jina įkurta Lietuvos karaliaus Mindaugo prieš 725 metus. Toliau jis pareiškė, kad nevargins susirinkusių žodine paskaita, bet prabils apie Lietuvą skaidrių vaizdais ekrane. Skaidrių parodyta 170. Jų

autorai buvo šie asmenys: inž. Daugėla, dr. M. Gimbutienė, dail. Gudaitis, dr. Goštautas, dr. Kondratas, P. Krukonis, inž. Misius, dail. I. Nenortienė, arch. Šešgelgis, skulpt. Vildžiūnas ir dail. V. Vizgirda. Be to dail. V. Vizgirda talkino inž. dr. J. Gimbutui skaidrės grupuojant ir jas rodant, inž. dr. J. Gimbutas savo taikliom pastabom apibūdino kiekvienos skaidrės vaizdą ekrane. Dėka tų vaizdų ne vienam iš dalyvių teko ir vėl pamatyti Lietuvos istorines vietas, pastatus, gamtą ir prisiminti jaunas dienas.

Vasario 16 d. minėjimo išskilmės buvo baigtos Lietuvos himnu. Minėjimą baigus dalyviai buvo pakviesti pirm. E. Bliudniko vaišėms. Vaišių stala paruošė E. ir R. Janulaičiai kartu su p. Vilkevičiene. Cape Codo tradiciją sekant prie vaišių stalo savo gaminiais ar darbu prisidėjo p. p. Bliudnikienė, Jansonienė, Jančiauskienė, Ganifrauskienė, Kontrimienė, Šilumienė ir šlapelienė. Visų vaišių dalyviu vardu dristu pareikšti padėka. Ačiū jums mielos, darbščios, jaunatvės jėgų pilnos lietuvaitės.

Minėjimo metu surinkta aukų VLIKui 245 dol. ir LB 358 dol. Viso 603 doleriai. Aukojas kas kiek galėjo, bet iš visų dalyvių išsiskyrė žemaičiai S. ir J. Kontrimai. Jie iš savo kuklių santaupų aukojas 200 dolerių. Jų auksudarė trečdalį visų surinktų aukų LB Cape Codo apylinkės valdybos vardu ačiū Simonui ir Jadvygai Kontrimams už auką, p. p. E. R. Janulaičiams už pastogę ir lietuvišką vaišių stalą, o minėjimo dalyviams už atsilankymą. (jm)

BRIDGEPORT

LIETUVIŲ MĖNUO SACRED HEART UNIVERSITETE

Sacred Heart universitetas Bridgeport'e, Connecticut, šiais mokslo metais švęsdamas savo penkiolikos metų sukaktį, skiria po vieną mėnesį vis kitai tautinei mažumai. Universitetas tokiu būdu stengiasi parodyti Bridgeport'o gyventojams miesto gyventojų įvairią ir kultūriniai spalvingą sudėtį.

Jungtinis lietuviškų organizacijų komitetas, kurį sudaro atstovai iš šv. Jurgio parapijos, Lietuvių Jaunų Vyrų Draugijos, Lietuvių Bendruomenės Bridgeport'o Apylinkės ir Lietuvos Vyčių 141 kuopos, suplanavo visą eilę renginių.

Nuo kovo 4 d., universiteto bibliotekoje vyksta lietuviškų ir apie Lietuvą, bei lietuvių anglų kalboje išleistų knygų paroda: J. Kario sudaryta Lietuvos pinigų paroda, tautinių rūbų ir audinių parodėlė. O taip pat

lietuvių dailininkų paroda.

Kovo 14, universiteto kviečiama, Milda Liaukienė mažučiams amerikoniškams bibliotekoje papasakos keletą lietuviškų pasakų.

Kovo 11 d., didžiojoje universiteto auditorijoje įvyko pagrindinis lietuvių mėnesio renginys, kuriame programą atliko Čiurlionio ansamblis iš Clevelando.

Kovo 19, 3 val. p. p. universiteto Central Lounge kun. K. Pugevičius angliškai kalbės apie pavergtą Lietuvą ir tikėjimo persekiojimą. Paskaitai pasibaigus, tos pačios Central Lounge kitoje dalyje, bus galima apžiūrėti Viktaoro Liaukaus medžio drožinius.

Mėnesio bėgyje per keletą vietos radijo stočių bus grojama lietuviška muzika, ir pasikalbėjimai su lietuviais. Lietuvos trispalvė visą mėnesį plėvėsuos universiteto administracijos pastato priekyje.

Nors lietuvių Bridgeport'o apylinkėje gyvena nedaug, pavyko sudaryti labai darbiningą komitetą, kurio darbą stambesnėmis sumomis paremia ir keturios anksčiau minėtos lietuvių organizacijos. Įvairius smulkesnius komitetus sudaro: kun. F. Pranckus — patarėjas; R. ir Vl. Bariai — koncertas; E. Janiūnienė — tautinių rūbų ir audinių paroda; M. Liaukienė ir C. Miller — lietuvių dailininkų ir V. Liaukaus parodos; J. Butkus ir J. Karys — knygų paroda ir J. Kario Lietuvos pinigų paroda; A. ir S. Marcavage — maistas ansambliams; A. Radzwillas — priėmimas po koncerto; G. Radzwillas — ryšys su amerikiečių spauda; T. ir A. Trainis — pranešimai, aukų rinkimas, plakatai, ses. Virginijos paskaita; G. Ivaškienė — kun. Pugevičiaus paskaita, ryšiai su universiteto vadovybe, ryšiai su lietuvių spauda, veiklos koordinatore.

Į visus renginius ir parodas įėjimas veltui. Tai uždeda ypatingai didelę finansinę naštą lietuvių rengimo komitetui, kuris šalia SHU skirtų pinigų, išlaidų pramato netoli \$2,000.

Todėl komitetas yra priverstas iš anksto prašyti aukų. Aukus prašome iš anksto siųsti K of L Lithuanian Heritage, c/o St. George's, 443 Park Avenue, Bridgeport, Conn. 06604. Jas galima nurašyti nuo mokesčių.

Sacred Heart Universitetas yra 5229 Park Avenue, Bridgeport, Conn. Jis labai lengvai surandamas, išvažiuus Merrit Parkway 47-tame išvažiavime (Park Avenue). Važiuoti kairėn, ir prie pirmų šviesių, dešinėje pusėje — universiteto pastatai.

G. Ivaškienė

LB Colorado Apylinkės valdybos atstovai pas Colorado gubernatorių Richard D. Lamm, kuris pasirašė proklamaciją, skelbiančią Vasario 16 d. Lithuanian Independence Day. Nuotraukoje iš kairės: Charles Kowalis, Christi Steikūnas, Dalia Pliuškonis, gub. Lamm ir Steve Steikūnas. S. Pliuškonio nuotr.

DENVER

VASARIO 16 MINĖJIMAS

L.B. Colorado Apylinkės suruoštas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventės minėjimas - banketas įvyko vasario mėn. 26 d. Golden Ox restorane. Į minėjimą atsilankė virš 70 dalyvių, apie 90% visų šioje apylinkėje gyvenančių lietuvių. Ypač malonu buvo matyti publikoje daug jaunimo, kuris sudarė apie trečdalį visos publikos.

Toli nuo didesnių lietuviškų centrų gyvenantiems Colorado lietuviams buvo didelis malonumas savo tarpe turėti svečią kalbėtoją inž. Modestą Jakaitį, LB vidurinių valstybių apyg. vicepirmininką. Jam ir Krašto Valdybos pirmininkui Algimantui Gečiui, supratusiems šios mažos kolonijos vargus, tenka didelė visų padėka.

Gera paruošta praleginto kalba, pritaikinta šiai "aukščiausiąjai" apylinkei (pagal apylinkės geografinę vietovę), paliko gilų įspūdį visiems, o ypatingai jaunosios kartos dalyviams, be kurių ir visi minėjimai prarastų prasmę.

Gausiu plojimu išlydėję M. Jakaitį į aerodromą, ilgai dar į atskiras grupes susimėtę dalinosi mintimis dalyviai, ir kažkaip nenorėjo skirstytis, o jaunimas,

susiradęs sau atskirą kampaniją, susirinko posėdžiui, kuriame buvo nutarta atgauti paskutiniu metu įsitančią tautinių šokių grupę "Rūta", kad suspėjus dalyvauti gegužės mėn. įvykstančiame Colorado Folklife Festivalyje. Šokių grupės vadovavimą sutiko perimti Vytautas F. Beliajus, kuris vadovauja ir visam festivaliui.

Minėjimo proga visiems prisistatė ir nauja Colorado Apylinkės valdyba, kurią sudaro Stepas Steikūnas, pirmininkas, Eileen Bradford, sekretorė, Charles Kowalis, vicepirmininkas ir išdininkas, Peter Shuminas, narys amerikiečių visuomenės ir spaudos informacijai, ir Dalia Pliuškonytė, jaunimo atstovė. (apv)

APPLIED INDUSTRIES

IS IN NEED OF

JOURNEYMEN

PROTOTYPE METAL

MODEL MAKERS

AND

PROTOTYPE MACHINIST

MUST HAVE JOB SHOP EXPERIENCE, AND BE ABLE TO SET UP WORK FROM BLUE PRINTS AND CLOSE TOLERANCE. TOP RATES PLUS FOR QUALIFIED PEOPLE, NO OTHERS NEED APPLY. LONG TERM PROGRAM.

23844 Sherwood

Centerline, Mich. 48015

(12-14)

Inž. Modestas Jakaitis, JAV LB vidurio valstybių vicepirmininkas, kalba nepriklausomybės šventės minėjime Denver, Colorado. S. Pliuškonio nuotr.

SKANDALAS RAŠYTOJŲ DRAUGIJOJE

VYT. ALANTAS

Mūsų gyvenime dedasi negerai, sakyčiau, skandalinigi dalykai. Kai kuriose organizacijose vyksta nuolatinis rūgimas, tik lig šiol Lietuvių Rašytojų Draugijoje buvo pavyzdinai ramu. Draugijai priklauso įvairių pasaulėžiūrų bei ideologijų rašytojai, bet tie skirtumai nei pačioje organizacijoje, nei jos veikloje nepasireiškė. Tačiau pasirodo, kažkur ir čia slypėjo nesantaikos diegas: turiu galvoje istoriją apie premijos paskyrimą už 1977 m. išėjusį grožinės literatūros veikalą.

Ta istorija gan liūdna. Premijuotinam veikalui atrinkti Lietuvių Rašytojų Draugijos vadovybė, tiksliau sakant, jos pirmininkas Leonardas Andriekus, sudarė Jury Komisiją, į kurią įėjo: Kotryna Grigaitytė-Graudienė, Paulius Jurkus, Aleksandras Merkelis, Pranas Naujokaitis ir Vytautas Volertas. Tačiau, "dėl susidėjusių aplinkybių, kaip vienas savaitraštis parašė, komisijos nariai iš savo pareigų pasitraukė", bet kokios buvo tos "aplinkybės" laikraštis nenurodė.

O mano iš patikimų šaltinių surinktomis žiniomis buvo taip: sausio pabaigoje Jury Komisijos posėdį, kur turėjo būti išspręstas 1977 m. literatūrinės premijos paskyrimas, sušaukė Draugijos vicepirmininkas P. Jurkus, tačiau Draugijos pirmininkas L. Andriekus posėdį atšaukė, reikalaujamas laukti trijų dar neišėjusių nukeltinės datos knygų (T. Venclovas, D. Sadūnaitis ir J. Jankaus). Komisija buvo tos nuomonės, kad reikia laikytis kalendorinių metų ir kad būtų tikslu atgaivinti seną tradiciją ir literatūros premiją teikti Vasario 16 d. proga. Pati Komisija ėmėsi iniciatyvos susirinkti posėdžiui, bet Draugijos pirmininkas ir tai sukludė. Tad Komisijai nieko kito nebeliko kaip tik protestuoti pasitraukimu.

Atrodo, nėra abejonės, kad tą akciją sukėlė siaura pašaliečių klika, kuri buvo susirūpinusi, kad premiją neatitektų vienam iš dviejų vyresnės kartos rašytojų (eventualiai būtų galima paskelbti ir jų pavardes), nes tik jie, Jury Komisijos nuomone, buvo rimti kandidatai 1977 m. premijai gauti. Atrodo, kad Draugijos pirmininkas pasidavė klikos spaudžiamas ir neleido jo paties sudarytai Komisijai bešališkai praėjusiais metais pasirodžiusius veikalus įvertinti. Draugijos vadovybės "veikla" šiuo atžvilgiu pasibaigė tuo, kad ji sudarė naują Jury Komisiją, į kurią įėjo: Živilė Bilaišytė, Povilas Gaučys, Česlovas Grincevičius, Kęstutis Keblys ir Julija Švabaitė-Gylienė. Draugas pranešdamas tą žinią, dar pridėjo, kad naujoji Komisija svarstysianti "1977 m. išėjusio grožinės literatūros knygas" ir balsuodama paskirsianti Lietuvių Rašytojų Draugijos 1977 m. premiją, kurios mecenatas yra Lietuvių Fondas.

Man ir, be abejo, daug kam kyla klausimas, o kodėl buvo bloga senoji Komisija? Ar ji buvo nekompetetinga premijuotiniame veikalui atrinkti? Kodėl Draugijos vadovybė pareiškė jai, savo pačios pasirinktai Komisijai, nepasitikėjimą? Kodėl Draugijos pirmininkas sukludė atlikti jai savo pareigą? Kuo naujoji Komisija geresnė už senąją? Ar tai nėra vieno Rašytojų Draugijos narių įžaidimas ir pažeminimas, o kitų kažkoks išaukštinimas? Ar Draugijos vadovybei yra vieni nariai posūniai, o kiti tikrieji sūnūs? Rašytojų Draugija gyvuoja ilgus dešimtmečius Lietuvoje ir išėjusioje, bet dar tokio skandalo nebuvo. Nežinau, kaip naujoji Komisija jausis tai turėdama galboje, bet, atsižvelgdama į kolegiską solidarumą, turėtų jokių sprendimų nedaryti ir pasitraukti, nes jei ji to nepadarys, tai jos vieno ar kitoki nutarimai susilauks visuomenės nepasitikėjimo ir juoko.

Deja, jau tokių atbalsių susilaukė Draugijos vadovybė. Daugeliui kolegų ir, manau, platesnei visuomenei kyla klausimas, kas Draugijai vadovauja: pirmininkas, ar kažkokios užkulisinės jėgos, kurios ir Rašytojų Draugiją kėsina, si įtraukti į savo srovę? Jei tos tamsios jėgos nori iš Rašytojų Draugijos padaryti savo srovės sekciją, tai, žinoma, mūsų garbingos organizacijos ateitis labai ir labai liūdna.

Teko nugirsti, jog tos tamsios jėgos jau ir naująją Komisiją įtaigojančios, kad premija būtų paskirta vienai iš tų nukeltinės datos knygų. Nežinau, ar taip iš tikrųjų yra, o jei yra, tai nežinau, ar ji paklausys tų intrigantų diktato, kaip paklausė Draugijos vadovybė, bet, sakau, ar naujoji Jury Komisija pasiels vienaip ar kitaip, mano akyse ir, manau, daugelio kolegų nuomone, jos sprendimas bus niekinis, nes jos sudarymas yra neteisėtas, nedoras ir priešingas mūsų organizacijos tradicijoms.

Dėl tokio "vadovavimo" Rašytojų Draugijos valdy-

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos 30 metų sukaktį, Chicago klubo valdyba paminėjo š. m. vasario 18 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose. Nuotraukose matome: veikliosios moterys — Marija Kriaučiūnienė, viešnia iš New Yorko, centro valdybos pirm. Ir. Banaitienė, gen. konsulė J. Daužvardienė, Chicago moterų klubo pirm. M. Marcinkienė ir Chicago moterų klubo pirm. L. Dargienė.

K. Donelaičio lituanistinės mokyklos Vasario 16 minėjimo programos dalis atlikėjų. J. Tamulaičio nuotr.

CHICAGO

VASARIO 16 MINĖJIMAS KR. DONELAIČIO MOKYKLOSE

Kr. Donelaičio pradinės ir aukštesniosios lituanistinių mokyklų Lietuvos nepriklausomo m y b e s minėjimas įvyko vasario 18 d. pamokų metu. Įnešus vėliavas į mokyklos auditoriją, tautiniais rūbais pasipuošę abiejų mokyklų mokiniai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Atidaromąjį žodį tarė mokyklų direktorius J. Širka. Tėvų komiteto pirmininkas J. Variakojis visiems pristatė naujus mūsų mokyklų rėmėjus: p. V. Sendą ir p.p. Užupius. Jiems buvo padėkota už paramą mokykloms ir jie papuošti gėlėmis.

ba turi padaryti tam tikras išvadas, nes man ir, tur būt, daugeliui organizacijos narių savaime kyla rimtas klausimas, kokia prasmė priklausyti Draugijai, kuriai vadovauja ne narių išrinkti žmonės, o kažkokie patamsių gaivalai, kurie iš Draugijos nori padaryti savo srovės frakciją...

Meninei programai vadovavo VIII kl. mokinė Aldona Pleirytė. Steigiamojo Seimo Deklaraciją perskaitė VIII kl. mok. V. Rėklaitytė. Abiejų mokyklų mokiniai gražiai deklamavo, vaidino ir linksmai šoko visą eilę tautinių šokių. Buvo malonu išgirsti pačius mažiausius — vaikų darželio ir I sk. mokinius, kurie labai nuoširdžiai deklamavo du eilėraščius. Taip pat labai gražiai pasirodė visi II sk. mokiniai, padeklamavę J. Minelgos eilėraštį. Vaizdelį apie tautos šventę atliko V sk. mokiniai, J. Švedo "Preliudiją" kanklėmis skambino A. Eitutytė, VI kl. mok., o įspūdingą eilėraštį apie piemenėlius deklamavo VII mok. D. Kerelytė.

Įspūdingiausias minėjimo momentas buvo jungtinio choro dainos. Abiejų mokyklų mokiniai (o jų buvo beveik 300) scenoje padainavo Gaidelio, Bertulio, Strolis dainas, kurios yra V Dainų šventės repertuare. Apie 100 mūsų mokyklų mokinių ruošiasi vykti į šią Dainų šventę.

Po minėjimo mokiniai, mokytojai, tėveliai ir svečiai skirstėsi pakilioje nepriklausomo m y b e s šventės nuotaikoje. Prisimindami

Vasario šešioliktąją ir 60 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, visi dar kartą pamatėme, kokia svarbi mums lietuvių tauta, jos kalba ir pati lietuviybė.

Darius Polikaitis,
VII kl.

KELIONĖ Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ

Ar kada atėjo jums mintis, kad norėtumėte bent kartą savo gyvenime pamatyti šventąją žemę ir eiti Viešpaties Jėzaus pėdomis — Betlėjuje, Jeruzalėje ir Galilėjuje?

Jūs galėsite tai padaryti šią vasarą, dalyvaudami su Lietuvos Vyčiais specialioje 13 dienų ekskursijoje į keturius kraštus vidurio rytuose!

Ekskursantai išvyksta iš New Yorko liepos (July) 26 d. Sabena linijos sprausminiu lėktuvu, ir per Briuselį, Belgijos sostinę, skrenda į egzotinį Kairą, Egipto sostinę. Iš Egipto keliaujama į Jordaną. Apžiūrėję ten įdomias vietas, aplankysite istorines vietas šventoje žemėje, kur Kristus gimė, mokė ir mirė.

Pakeliui į namus ekskursantai sustos Atėnuose Graikijoje, pamatyti senos civilizacijos griuvėsius. Į New Yorką grįžtama rugpiučio (August) 7 d.

Speciali kaina asmeniui (du kambaryje): tik \$1388. Kainoje įskaitoma pilnas išlaikymas, liuksusiniai viešbučiai, šventovių lankymas, visa transportacija ir bagažo aptarnavimas. Vietų tikrai gali pritrūkti, todėl pasiųskite šimtą dolerių užstatą: Pleasant Travel service vadovybei: 416 Richmond Avenue, Point Pleasant Beach, New Jersey.

Ekskursijai vadovauja Lietuvos Vyčių garbės narys prof. dr. J. Stukas.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Vasario Šešioliktoji pas amerikietes skaites

Patyrusi, kad Wickliffe mieste vasario 22 dieną vietos amerikiečių skaučių viešame pasirodyme buvo vykusiai paminėta Vasario 16-toji, panorau plačiau išsikalbėti su tos programos iniciatore Barbora Taraškienė, su kuria turėjau progos susipažinti, apsilankiusi dr. Danguolės Tamulionytės vadovaujamuose lietuvių kalbos kursuose suaugusiems.

Barbora Taraškienė, trečios kartos lietuvaite, išaugusi lietuviškoje šeimoje, kuri, aplinkybėms susidėjus, buvo atitolusi nuo lietuviško gyvenimo, nors iki šios dienos išlaikė lietuviškas tradicijas ir papročius. Barboros motina, Jozefina Halaburdienė, pasižymi ypatingai gražių lietuviškų verbų gaminimu. Ji kasmet per Velykas tomis verbomis puošia savo parapijos bažnyčios altorių. "Aš visada širdyje jaučiausi

esanti lietuvaite", sako man Barbora Taraškienė, penkių sūnelių motina. Jos visi vaikai lanko šv. Kazimiero liutuanistinę mokyklą, o keturi vyresnieji yra Pilėnų tunto vilkiukai. Ji ir jos vyras Vincas Taraška nori savo vaikams duoti pilną lietuvišką auklėjimą, ko savo vaikystėje neturėjo patys. "Kiekvienais metais Vasario 16-osios proga mes iškeiliame Lietuvos vėliavą ties mūsų namais. Taip pat jos iškelimu atžymime naujo šeimos nario gimimą. Todėl šiais metais kaimynai, pastebėję vėliavą, ėmė teirautis, ar pas mus gimęs dar vienas sūnus", nusijuokė ji.

Lankydama dr. Danguolės Tamulionytės vadovaujamus lietuvių kalbos kursus, ji nesiribojo vien pamokų uždaviniais, bet, ieškodama literatūros apie Lietuvą anglų kalba yra užpildžiusi daug spragų. Būdama energinga ir dirbanti,

Barboros ir Vinco Taraškų šeima.

matomai sugebanti organizuoti savo dieną praktiškai ir naudingai, nežiūrint didelės šeimos, ji nuolatos ieško galimybių būti paslaugia ir už namų ribų. Prieš kurį laiką pakviesta vadovauti Wickliffe skaučių skilčiai Nr. 637, ji įsitraukė į skautišką veiklą, savo teoretinių žinių trūkumą papildydama vadovėliais ir geroka doze idealizmo. Jos globojama jaunosniųjų skaučių skiltis susidaro iš penkiolikos 8-10 metų amžiaus mergaičių. Kiekvieną trečiadienį pastoviai vyksta sueigos, kurių metu einama skautiška programa, atliekami įvairūs geri darbeliai, ruošiamasi specialybėms. Toji programa yra plati ir gerai paruošta. Jos skiltis

Kalėdų proga darė dovanėles ligoniams ir protiniai atsilikusiems vaikams.

Vasario 22 dieną, kuri yra skautų įkūrėjo Lordo Baden-Powell gimimo diena, yra taip pat tarptautinio susimastymo diena. Amerikiečiai skautai tą dieną ypatingai atžymi, pabrėždami pasaulio brolybės humanistinę idėją ir konkrečiai ją įgyvendindami, studijuojant kokį nors kraštą. Tokiomis progomis pasirodymuose dalyvauja didelis skaičius vienetų, dalyvaujant skaučių tėvams ir svečiams. Barbora Taraškienė kilo mintis paruošti studiją apie Lietuvą tuo labiau, kad toji diena beveik sutampa su mūsų nepriklausomybės šventės minėjimu. Ji parūpino savo skautėms Lietuvos istoriją, vėliavą ir visa kita reikiama medžiaga pasirodymui. Kiekviena skautė buvo paruošta atskiram programos punktui. Jos aiškino vėliavos spalvų simboliką, davė trumpa istorijos apžvalgą, paaiškino geografinę padėtį, Lietuvos-skautybės istoriją 1918-1940 metų laikotarpyje ir vėliau laisvajame pasaulyje jos atkūrimą ir veiklą. Jos giedojo Lietuvos himną, demonstravo tautinius drabužius, aiškino juostas ir kalėdinius šiaudinius. Jos rodė lietuviškų verbų gaminimo būdus ir mokėjo paaiškinti jų prasmę bei istoriją. Į pabaigą keturiais pučiamais instrumentais (fleitomis ir klarnetais) pagrojo "O kai aš".

Barbora, kad ir nenorėdama pasigirti, vistiek pripažįsta, kad skilties pasirodymas buvęs net tik geriausiai paruoštas, bet susilaukęs iš publikos rimčiausio dėmesio.

Žinodama, kad jos šeimoje penki dar labai jauni berniukai, negaliu atsistebėti jos energija ir radimu laiko įvairiems naudingiems darbams, kurie retai tesusilaukia talkos ir neneša nei daug garbės, nei dėmesio. Paskutiniuoju metu, besiruošiant Kaziuko mugei, ji vakarais Pilėnų tunto vilkiukų sueigų metu talkininkavo ir jiems, o pačios mugės metu praleido ištisas valandas, globodama jauniausiąjų stalą.

"Mano gyvenimo filosofija man diktuoja, kad Dievo duoti talentai privalo tarnauti ne vien savo pačios naudai. Reikia ieškoti galimybių savo sugebėjimams išnaudoti ir savo jėgas nukreipti į ten, kur labiausiai reikalinga", aiškina Barbora Taraškienė.

Ji nesitenkina namų aplinkos rėmais. Jos asmenyje randu natūralų skautišką idealizmą ir gyvą lietuviškos kibirkštį. Jos kuklioje veikloje įžiūriu konkrečius rezultatus to darbo, kurį atlieka dr. Tamulionytė. Nejučiomis lietuviškasis pradai atgyja ir spinduliuoja savo aplinkoje visais tais elementais, kurie išlaiko mus gyvus visuomeniniai ir tautiniai. Nenoromis kyla manyje klausimas: kaip daugeliui iš mūsų kilo mintis ties savo namais iškelti mūsų tautinę vėliavą kokia nors proga?

WANTED AT ONCE CHUCKER OPERATORS

Experience Required.

APPLY IN PERSON

IMERMAN INDUSTRIES

12165 MACK

DETROIT, MICH. 48215 (12-21)

WANTED AT ONCE TOOL ROOM MACHINIST

Experience Required.

APPLY IN PERSON

IMERMAN INDUSTRIES

12165 MACK

DETROIT, MICH. 48215 (12-21)

WANTED AT ONCE SET UP MAN

HEAVEY DUTY PRESS ROOM

Experience Required.

APPLY IN PERSON

IMERMAN INDUSTRIES

12165 MACK

DETROIT, MICH. 48215 (12-21)

WANTED AT ONCE

MILL WRIGHTS

Experience Required.

APPLY IN PERSON

IMERMAN INDUSTRIES

12165 MACK

DETROIT, MICH. 48215 (12-21)

WANTED JOURNEYMEN

OR 1ST CLASS SKILLED

TOOL AND DIEMAKERS

Manufacturer needs qualified person to make dies, router templates, and punches for printed circuit boards. Must be able to work from customer blueprints. Part time and full time applicants will be considered. Please apply in person between 10 a. m. — 4 p. m.

ANN ARBOR CIRCUITS

424 WEST WASHINGTON

ANN ARBOR, MICH. 48103

1-313-665-4101

An Equal Opportunity Employer (10-13)

WANTED

EXPERIMENTAL MACHINISTS

Must be able to set up various types of machines. Minimum 5 years experience in machining of aircraft components.

FOR DAYS and NIGHTS. Complete paid insurance benefits. 12 1/2% night shift premium, incentive bonus plan & excellent wages. Presently working 50 to 55 hours per week or more.

WINDSOR MFG. CO.

169 Kennedy Road

Windsor, Conn. 06095

203-688-6411

An Equal Opportunity Employer (10-13)

TOOLMAKER

CAPABLE OF MAKING REPLACEMENT PARTS AND TOOLING FOR AUTOMATIC EQUIPMENT. 1ST CLASS ONLY! CALL

AMCOM, INC.

215-593-6905

(10-12)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTI

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$1,000
18 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$1,000
72 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuosimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuosimtis (5 1/4%).

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/4%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuosimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street

481-8552

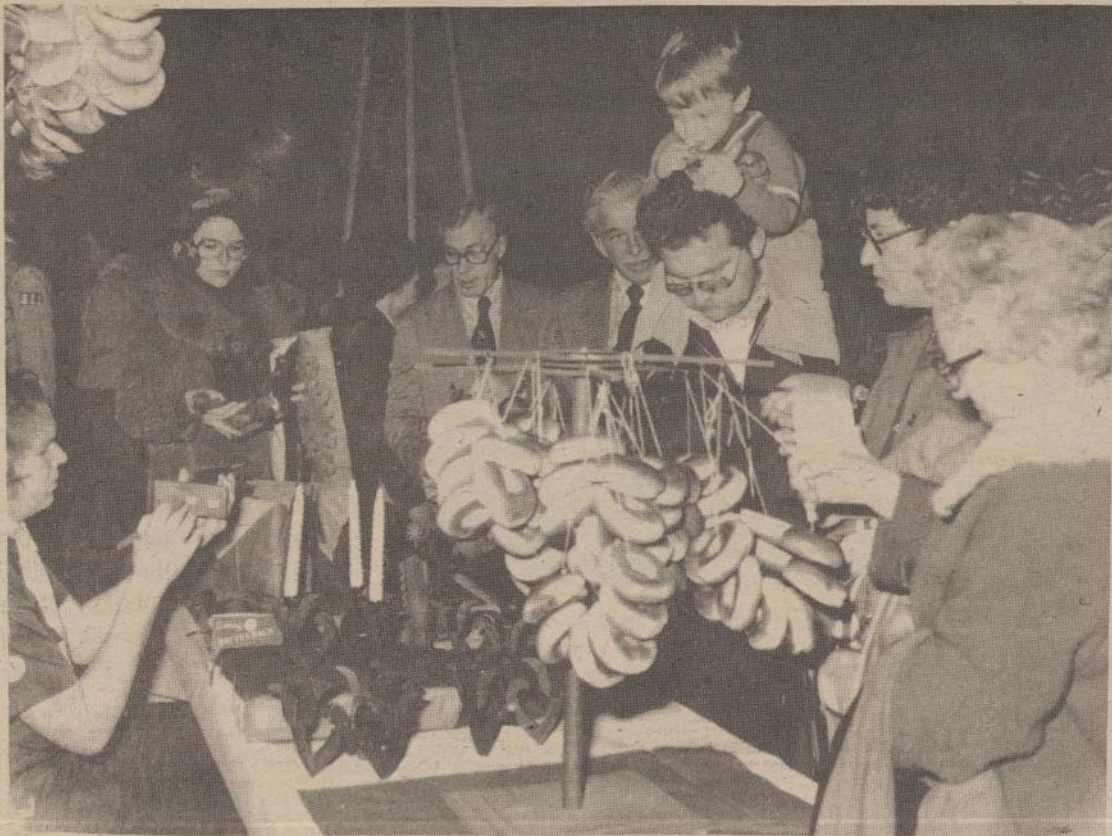
6712 Superior Ave.
431-2497

13515 Euclid Ave.
681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

32800 Center Ridge Road
779-5915

Kaziuko mugėje Clevelande pirkėjų buvo daug...

J. Garlos nuotr.

Prie jūrų skautų stalo Kaziuko mugėje: M. Narbūtaitis, D. Kizys ir R. Kizys. J. Garlos nuotr.

Kaziuko mugėje Clevelande prie Kėstučio draugovės dovanų stalo: P. Stungys, A. Nagevičius ir V. Šniolis. J. Garlos nuotr.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama suma.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

SLIDINĖJIMO VARŽYBOSE

1978 m. vasario mėn. 25 d. visi keliai vedė į Moonstone slidinėjimo vietovę.

Prie pradmės linijos rikiavosi įvairaus amžiaus merginos ir vaikinai, vyrai ir moterys, su plonais ir storesniais balsais.

Dalyvaavo 32 lietuviai slidininkai: 8 iš Bostono, 4 iš Clevelando ir 20 iš Toronto ir apylinkių. Moterų klasėje R. Veitaitė (Bostono Grandis), šauni mergina ir gera sportininkė, alpinistinėse lenktynėse laimėjo slalome ir didžiajame slalome pirmas vietas ir gavo iškiliausios pabaltiečių ir lietuvių slidininkės taures. Už paėmimą abiejų pirmų vietų jaunių klasėje, iškiliausio lietuvių slidininko taure laimėjo L. Stripinis (Toronto Vytis). L. Stripinis šią taure yra laimėjęs kelis metus iš eilės. Apie jį sakoma, kad jis jau gimė su slidėmis. Vyrų klasėje abi rungtis laimėjo R. Gudelis (Toronto Vytis).

Sekančią dieną, vasario mėn. 26 d. toje pat vietovėje vyko lygumos (Cross Country) varžybos. Vyrų klasėje pirmą vietą laimėjo R. Kalinauskas (Toronto Aušra) o iš jaunių pirmą vietą išplėšė T. Kijauskas (Clevelando žaibas).

Alpinistinėms varžyboms vadovavo ir jas pravedė V. Paulionis ir J. Žukauskas. Vyriausiu teisėju buvo V. Klavins. Lygumas varžybas pravedė H. Joaguste. Takus suplanavo ir išvedė dr. J. Roos, Kanados kariuomenės kapitonas, slidinėjimo instruktorius. Varžybose visai talkininkavo A. Balnys, A. Empakeris, A. Empakerienė, A. Supronas, K. Sapočkinas ir R. Žukauskaitė.

Pasibaigus alpinistinėms slidinėjimo varžyboms, laimėtojams išdalinus dovanas, Lietuvių sporto varžyboms ruošti komiteto pirmininkas P. Berneckas pasveikino susirinkusius, laimėtojus ir tuos, kuriems netaip

Kapt. Juškevičius, A. Laikūnas, dr. V. P. Dargis, Dirvos bendradarbė A. Balašaitienė ir dipl. mišk. Z. Dautartas ALT S-gos Clevelando skyriaus surengtame Vasario 16 minėjime. J. Garlos nuotr.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• BALANDŽIO 8 D. Grandinėlei 25 metai: sukaktuvinis pokylis, muzika, šokiai Slovėnų salėje.

• BALANDŽIO 16 D. Clevelando birutiečių popietė

gerai sekėsi, nurodymas, kad su slidinėjimo varžybos prasidėjo pasaulio lietuvių sportininkų žaidynės, kurių tęsinys vyks lietuvių dienų proga Toronte birželio mėn. 28 — liepos mėn. 3 dienomis. Ta proga laukiama atvykstant į Torontą apie tūkstantį lietuvių sportininkų.

B. Stundžia

• BALANDŽIO 23 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos pavasario šventė — vaidinimas.

• BALANDŽIO 29 ir 30 D. Ateitininkų šeimos šventė.

• GEGUŽĖS 7 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pirmoji komuniija.

• GEGUŽĖS 13-14 D. Vytauto Raulinaičio Memorialinė meno darbų paroda Naujoje parapijoje. Rengia Vyr. Skautų Židinys.

• GEGUŽĖS 21 D. Literatūrinė popietė su rašytoja Aurelija Balašaitiene Lietuvių Namuose.

• Gegužės 27 D. Mirusių karių paminėjimas.

• BIRŽELIO 4 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigimas.

15 DIENŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ

IŠ CLEVELANDO

1978 M. LIEPOS 17-31 D.

\$1199.00 plus taksai.

Išskaitant kelionę ten ir atgal lėktuvu, 3 naktys LENINGRADE, 5 naktys VILNIUJE, 4 naktys RYGOJE, 1 naktis KOPENHAGOJE. Pirmos klasės viešbučiai, pusryčiai, pietūs ir vakarienės Sovietų Sąjungoje, plius kiti dalykai (laukiama patvirtinimo).

DĖL REZERVACIJŲ KREIPTIS Į

YVONNE MOIR

EUROPA TRAVEL SERVICE

911 East 185th St.

Cleveland, Ohio 44119

Telef. (216) 692-1700

Rezervacijoms paskutinis laikas

1978 m. gegužės 15 d.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ISTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELE AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Šv. Jurgio parapijos rekolekcijos ir Didžiosios savaitės pamaldos vyks ketvirtadienio, penktadienio ir šeštadienio vakarais 7 val. Pamokslus sakys kun. Juozas Čekavičius. Išpažinčių bus klausoma ketvirtadienį ir penktadienį prieš ir po vakarinių pamaldų, o šeštadienį nuo 3 iki 6 val. p. p. Kleb. kun. B. Ivanauskas kviečia visus gausiai dalyvauti rekolekcijose ir tinkamai pasiruošti Prisikėlimo šventei. Iškilmingos Prisikėlimo Mišios bus koncelebruojamos sekmadienį, 6 val. ryto. Parapijos chorui diriguos Rita Kliorienė-Čyvaitė.

ASS SUEIGA

Kovo 31 d. 7:30 val. vak. Lietuvių namų apatinėje salėje įvyks ASS sueiga, į kurią kviečiami tikrieji nariai, kandidatai ir busimieji kandidatai. Bus pokalbis apie akademikus skautus.

• LB Clevelando apylinkės pirm. Jurgis Malskis per Stasį Astrauską atsiuntė Dirvai paremti auką 50 dol. linkėdamas objektyviai vertinti visų lietuvių pozityvią veiklą brangios tėvynės išlaisvinimo veikloje.

Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

• Dr. V. Sruogienei negalint atvykti į Clevelandą, jos paskaita balandžio 2 d. Lietuvių namuose neįvyks.

FAZIO KRAUTUVĖSE ATIDAROMI "SUPER BANKING"

Fazio krautuvėse klientų patogumui, pagal Society National Bank ir Fisher Foods, Inc. susitarimą, Cle-

Prekybos namai "PATRIA" vi-
siems savo klientams ir bičiuliams
linki

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ

Kripavičių šeima
"PATRIA" SAVININKAI

velande ir apylinkėse, atidaromi "Super Banking" patarnavimai, tuo padidinant Society banko skyrius nuo 31 iki 60.

Super Banking skyriuose galima bus atlikti visas bankines operacijas — inkasuoti čekius, įnešti pinigų čekių sąskaiton, apmokėti paskolas, išimti pinigų iš taupymo sąskaitų, perkelti į kitas sąskaitas ar apmokėti telefono, gazo ar elektros sąskaitas ir naudotis Master Charge kortele.

Norintieji pirkti ar parduoti Lithuanian Village akcijas, prašomi kreiptis į A. Natkevičių tel. 486-5492.

(10-17)

• Patria prekybos namuose 794 E. 185 St. Clevelande, galima įsigyti naujų maisto produktų bei dovaninių reikmenų. Turime naujų knygų, plokštelių, lietuviškų sveikinimo kortelių ir eilę kitų prekių. Prašome atsilankyti. Tel.: 531-6720.

IŠNUOMOJAMI BUTAI

4 kambarių ir vonia — \$75 mėn. apačioje ir \$60 viršuje. East 76 St. prie St. Clair. Skambinti telef. 943-3603 po 6 v. v. (12-13)

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

PRANEŠIMAS DAINŲ ŠVENTĖS DALYVIAMS

Muz. Alfonsas Mikulskis prašo tuoj registruotis visus kanklininkus, skudučių, birbynių ir kitų liaudies muzikos instrumentų grietikus žemiau duodamu adresu: Muz. Alfonsas Mikulskis, 10400 Brighton Dr., Cleveland, Oh. 44108, USA.

Kvietimas liečia ir paskirus, o taip pat ir chorų sąstatuose esančius liaudies instrumentų vienetus.

Lietuvių grožio salionas SILVER SHEAR — Hair Fashion, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, tel.: 486-4240.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

HELP WANTED

House cleaning one day a week with experience. Call: 283-8729 after 6 p.m.

Parduoda TV RCA 22 inc., juoda-balta. Skambinti 531-6836.

Keliauk sutaupęs
\$3 iki \$4 ir naujais ratais

10.99

A. Skyways krepšis su ratukais apsipirkimui arba kelionei. Reg. \$14. Nepakeičiamas nešimui mažų pakučių. Stiprios medvilnės medžiagos ir turi ilgus diržus lengvam traukimui. Mėlyni su raudonu papuošimu ar raudoni su mėlynu papuošimu.

8.99

B. Port-A-Dolly lagaminų vežimėlis leidžias lengvai juos traukti. Reg. 12.95. Leidžia judėti aplink daug lengviau. Sveria tik 3½ sv., bet pakankamai tvirtas išlaikyti 200 sv. Stora ½ colio rankenėlė laikymui ir kabliukai lagaminų prilaikymo virvutėms.

Luggage 42 antrame aukšte mieste ir visuose skyriuose.

Order by phone 24 hours every day: 664-6666.
Ohio long distance call toll-free: 1-800-362-0700.

m
mayco

MES DUODAME IR KEIČIAME EAGLE STAMPS.

John Fazio (sėdintis) Fisher Foods, Inc. prezidentas ir J. Maurice Struchen, Society National Bank chairman of the board, išbando naujo SUPER BANKING įrengimus, kurie bus Fazio krautuvėse klientų patogumui.

DIRVA

MUZ. BRONIAUS JONUŠO STIPENDIJA JAUNIMUI

Muziko Broniaus Jonušo našlė Emilija Jonušienė savo mirusio vyro atminimui steigia kasmetinę — Muziko Broniaus Jonušo stipendiją. Stipendija bus duodama jaunuoliui, norinčiam kam jaunuoliui, norinčiam šalia savo pagrindinių studijų studijuoti ir lituanistiką.

Iš kandidato pageidaujama, kad jis būtų aktyvus lietuviškųjų jaunimo organizacijų narys ir pasireikšėtų savo veikla lietuviškoje dirvoje.

Stipendijos dydis bus kasmet po 1,000 dol.

Kandidatus stipendijai gali siūlyti kiekviena lietuviškoji jaunimo organizacija, įvairūs sambūriai arba kiti lietuviški vienetai iš bet kurios laisvojo pasaulio šalies. Siūlymų terminas — kiekvienais metais iki gegužės 15 dienos. Kandidatams parinkti bus sudaryta teisė-

jų komisija. Jos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Stipendijai kandidatus siūlyti šiuo adresu: **Broniaus Jonušo stipendijų fondas, 4006 So. 26th St., Omaha, Nebraska 68107, U.S.A.**

• **Jurgis Gliuda** laimėjo LŠST cv skelbto konkurso pirmą premiją, parašyti straipsnį gvildenantį šaulių idėją, jos reikšmę ir pritaikymą svetimuose kraštuose. Antrą premiją laimėjo **Andrius Mironas**.

PAGERBS KUN. JONĄ RUOKĮ

Šv. Juozapo lietuvių bažnyčioje, Waterburyje š. m. balandžio 2 d., ruošiamas pagerbimas kun. Jono Ruokio, švenčiančio 80 metų gyvenimo ir 50 metų kunigystės sukaktį. Pagerbimas prasidės padėkos Mišiomis bažnyčioje, kurias jis laikys su koncelebrantais draugais kunigais. Po to parapijos salėje viešas pagerbimas.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Chicagos skyriaus nariui

A. A.

DR. JONUI GEČUI

mirus, Jo dukrai GRAŽINAI, žentui JOKŪBUI GRAŽIUI ir vaikaičiams ALEKSANDRAI ir JONUI gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

ALT S-gos Chicagos Skyrius

A. A.

REGINAI JARMOLAVIČIŪTEI

mirus, jos seseriai GENOVAITEI STATKIENEI, broliui STASIUI JARMOLAVIČIUI ir JŪRATEI bei DANUTEI STATKUTĖMS DE ROSALES su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Jonas ir Marija
Š i m o n i a i

Santa Barbara, Calif.

A. A.

PRANUI VIEVERSIUI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo seserį FELICIJĄ JASINEVIČIENĘ su šeima ir kartu liūdime

J. ir M. Jokūbaičiai
A. ir S. Pažėrai
L. ir S. Slabokai

Vliko pirm. dr. K. Valiūnas dėkoja už pagerbimą. Šalia stovi Illinois lygos pirm. Anatolius Milūnas.

PAGERBTAS VLIKO PIRMININKAS DR. KĘSTUTIS J. VALIŪNAS

Illinois Lietuvių Respublikonų Lygos banketas, įvykęs kovo 4 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose, susilaukė, kaip visuomet, gražaus svečių būrio.

Po trumpo pasisvečiavimo pradėta banketo programa, kuriai sumaniai vadovavo vicepirm. Algis Regis. Meninė programos dalį atliko Praurimė Ragienė, kuri kaip visad savo žaviu balsu ir vaidyba užburė banketo dalyvius. Akomponavo muz. M. Motiekaitis.

Po gausių ir skoningai paruoštų pietų, prasidėjo oficialioji banketo dalis — atžymėjimų įteikimas.

Įvertinant nepaprastą pasisvečiavimą Margučio radijo programai, informuojant lietuvių visuomenę ir prisidedant prie lietuviybės išlaikymo, Illinois Lietuvių Respublikonų Lyga, įteikė specialų atžymėjimą Margučio vedėjui Petriui Petručiui, kurį susirinkusiems pristatė vicepirm. Aleksas Jankūnas, o vicepirm. Algis Regis pristatė banketo dalyviams dvi amerikiečių įstaigas: Chicago Sun Times dienraštį ir Chicagos WBBM — TV CBS stotį, kurioms paskirti specialūs atžymėjimai: Sun Times už paruošimą specialaus leidinio visuomenei ir mokykloms apie Simo Kudirkos filmą ir CBS televizijai už to filmo parodymą. Iš Sun Times atvyko redaktoriaus pavaduotojas Kenneth D. Howers su ponia, public relations direktorius Hand Ottery ir laikraščio fotografas. Iš CBS atvyko advertising manager Myron Rilas.

Pagrindinis atžymėjimas — 1977 metų Pasižymėjusio Lietuvio — Man Of The Year žymuo buvo įteiktas dr. Kęstučiui J. Valiūnui, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkui. Lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas, pristatydamas svečią pabrėžė, jog Illinois lietuvių respublikonų lyga jau metai iš metų

pristato lietuvių visuomenei po asmenį, kuris savo darbu ir pasišventimu, dirbant bendram lietuvių interesui, užsitarnauja mūsų visų pagarbos ir padėkos. Dr. Kęstutis J. Valiūnas jau veik dvyliką metų vadovauja VLIKO darbui. Tai darbas, kuris reikalauja pasiaukojimo ir didelio ryžto.

Dr. Kęstutis J. Valiūnas banketan atvyko su ponia iš New Yorko ir savo kalboje apibūdino VLIKO darbus, darbo sąlygas ir ateities perspektyvas. Ji pabrėžė, jog kiekvienas lietuvis, kuris dirba Lietuvos laisvinimo darbe, susilaukia "atžymėjimo" kartais ir iš okupanto, kuris bando bet koku būdu palaužti mūsų bendras pastangas. Kalbėjo apie mūsų bendros veiklos problemas ir žvelgė su viltimi į ateitį. Negana sušvisėti kaip kometai, kalbėjo dr. Kęstutis Valiūnas, o reikia pastovaus darbo, nes tik nuolatinis ir pastovus darbas nuves mus į Nepriklausomą Lietuvą.

Eilė organizacijų atstovų, po įteikimo atžymėjimo, sveikino dr. Kęstutį J. Valiūną ir linkėjo geriausios sėkmės vadovaujant Lietuvos laisvinimo darbui.

Po oficialios dalies sekė šokiai grojant Neo-Lithuania orkestrui, kuriam vadovauja Algis Modestas.

Banketas susilaukė daug komplimentų iš dalyvių ir garbės svečių. Banketo ko-

mitetas, vadovaujant ponia Irenai Regienei ir Reginai Andrijauskienei, savo darbą atliko pasigerėtinai ir vertas visų dalyvių padėkos už gražų vakarą ir puikią lietuvių reprezentaciją. Sudaryti nauji kontaktai tik pasitarnaus bendram lietuvių interesui. Chicago Sun Times dienraštis savo laikraštyje išdėdė didelę nuotrauką ir atžymėjimo įteikimo ceremonijų, savo skaitytojams iš naujo pakartodamas Simo Kudirkos įvykį ir pabrėždamas, jog šis atžymėjimas yra už specialų leidinį paruoštą Amerikos visuomenei ir mokykloms ryšium su Simo Kudirkos filmu.

ILRL

PAIEŠKOJIMAS

Antanas Jauniškis, studijavęs Vilniuje, ieško savo draugų, pažįstamų ir gimičių. Atsiliepti: Benius Kašinskas, 770 Bailey Road, W. Henrietta, N. Y. 14586, tel. (716) 334-9416. (10-11)

• **Rimas Kasputis**, šį pavasarį baigęs Oakland universitete muziką, balandžio 13 d. dirigavo Utica aukštesniosios mokyklos simfoniniam orkestrui.

• **Vytautas Petrauskas**, "Atžalyno" orkestro vedėjas, įsijungė į Detroito mergaičių choro instrumentalistų vienetą, kuris palydės visas dainas pavasariename dainų vakare balandžio 15 d. Kultūros centre.

Detroito mergaičių choro koncertas įvyks balandžio mėn. 15 d. 7 v. v. Kultūros centre. Programoje dalyvaus ir Windsoro tautinių šokių grupė. Po programos šokiai ir vaisės. Tėvų komitetas kviečia visus atsilankyti.

L. Kulikausko nuotr.